National Library
Bibliothèque Nationale
SEP 2
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX
National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont. K1A 0N4

P103 fc 123/1

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1554.

Nr. 37 (1802) 1984 | NELJAPÄEVAL, 13 SEPTEMBRIL — THURSDAY, SEPTEMBER 13 | XXXV aastakäik

Brian Mulroney, kes saab uueks Kanada peaministriks, pidas oma esimese kõne pärast valimiste väljakuulutamist eestlastele. Konservatiivide erakonna juht koos abikaasa Mila'ga ja Esto '84 peakomitee esimees Toomas Metsala teel Toronto raekojaplatsile, kus toimus Vabadusnõudluse kogunemine.

Foto — Lembitu Ristsoo

Konservatiivide valitsus astub ametisse

Võidukal progressiivsete konservatiivide partei juhil, Brian Mulroneyl, oli esmaspäeval kokkusaamine peaminister John Turneriga valitsuse üleandmise asjus. Lepiti kokku sellega, et Mulroney poolt moodustatav valitsus annab ametivande 17. sept. ja samal päeval võtab valitsuse üle lahkuvalt peaministrilt. Uus peaminister saadab ära Kanadat külastava paavsti John Paul II, kes lahkub Kanadast 20. sept. Uuel peaministril on lahendada palju põhilisi probleeme, enne kui elu Kanadas saab muutuda normaalseks.

Möödunud üldvalimistel võidukas progressiivsete konservatiivide partei saavutas parlamendis rekordilise enamuse. Endistest valitsusliikmeist 15 ei pääsenud enam parlamenti. Miks konservatiivid nii ülekaalukalt võitsid ja liberaalid nii rängalt kaotasid, on küsimus, mida selgitatakse.

Brian Mulroneyl tuleb koostada valitsus, anda ametivanne ja alustada Kanada majanduse ümberkorraldamisega, et seda välja viia praegusest katastroofilisest olukorrast. Selle probleemi lahendamisest võib olenda konservatiivide valitsuse iga Parlamendimäel.

300 LUBADUST

Liberaalide arvates on Mulroney andnud üle 300 lubaduse, mida ta kunagi täita ei suuda. Lahkuv peaminister John Turner lubab tähelepanelikult jälgida nende lubaduste täitmist.

Sõjakamalt kui Turner, tahab rünnata Mulroney valitsust uusdemokraatide liider, Ed. Broadbent. Tema on õnnelik, et möödunud valimistel partei kaotas ainult ühe koha parlamendis. Ta loeb enesel olevat suurema valijaskonna usalduse kui liberaalidel ja peab end selle tõttu tõeliseks oppositsioonijuhiks parlamendis. Uut valitsust ta lubab toetada, kui see esitab uue tulumaksuseaduse ja paneb rikkad kandma raskemat maksukoormat; kui valitsus leiab rahvale tööd ja annab naistele võrdsed õigused meestega. Loomulikult ei tohi Mulroney valitsus kärpida riigi eelarvet rahva sotsiaalabi ja pensionide alal. Mulroney vaevalt suudab rahuldada Broadbent nõudmisi, sest valitsuse rahareservid on kadunud.

Mulroney on raskusi isegi „uue luua" printsiibi rakendamisel. See oleks riigile äärmiselt kulukas. Enne lahkumist peaministri kohalt, Trudeau nimetas 216 ustavat liberaali kõrgepalgalistele kohtadele, peamiselt kontrakti alusel. Nende asendamine võimekamate ja Mulroneyga koostöötahtelisemate isikutega on kulukas. Joe Clark, oma lühikese valitsuse ajal, vabastas ametist Air Canada direktori Bryce Mackasey, kes sellel kohal oli teeninud ainult 5 kuud $90,000 aastapalgaga. Temale tuli ametist lahkumisel valitsusel maksta lepingu alusel hüvituseks $300,000. Mis ka ei juhtu, uus peaminister ei kavatse hakata kasutama „uut luuda" kergekäeliselt.

Põletavaks probleemiks Mulroneyle on kujunenud surmanuhtluse taastamise küsimus. Politseinike mõrvamise ja haavamise tõttu kriminaalide poolt, on rahvas häälestatud surmanuhtluse taastamise kasuks. Mulroney ise surmanuhtluse taastamist ei poolda, kuid nõuandjate survel, kes on surmahuntluse taastamise poolt ta nähtavasti on sunnitud küsimust parlamendis arutusele võtma ja andma parlamendiliikmetele vabaduse hääletada oma parema äratundmise kohaselt, arvestamata parteijuhi seisukohta. Surmanuhtluse rakendamine tühistati Kanadas Trudeau ettepanekul 1976. aastal.

VÄLISPOLIITIKAST VÄHE

Möödunud valimisvõitluses ei puudutatud välispoliitilisi probleeme. Ainult uusdemokraatide liider Ed. Broadbent nõudis Kanada väljaastumist NATO-st ja suurvõimudelt läbirääkimiste alustamist relvastuse vähendamiseks. Eriti ta nõudis, et USA lõpetaks uute relvade arendamise võitlemiseks maailmaruumis.

Mulroney välispoliitiliseks sooviks on vahekorra normaliseerimine USA-ga majanduslikul ja välispoliitilisel alal. See ei leidnud vastuseisu ja Mulroney tõenäoliselt teostab oma kava ilma opositsiooni vastuseismiseta.

Konservatiivide suur valimisvõit viimastel valimistel oli esmakordne Kanada ajaloos. Progressiivsed konservatiivid said parlamendis 211 kohta; liberaalid said 40 kohta ja uusdemokraadid said 30 kohta. Iseseisvana tuli parlamenti Tony Roman, kes tõenäoliselt ühineb konservatiividega.

Tuntakse kahju, et baltlastele hästituntud Peter Worthington kaotas. Pärast kahekordset kaotamist üldvalimistel, Worthington kavatseb enam mitte võtta osa poliitilisest võitlusest.

N.

HARDY KRUG-BUNN

FOTOKUNSTI NÄITUS

Lomos Galeria, 461 King St. E. Torontos, tel. 368-6890

Avatud 1. sept. — 30. sept. Esmasp., teisipäev, kolmapäev, reede kella 10.00–5.00; neljapäeval kella 10.00–8.00; laupäeval kella 10.00–2.00 p.l.

Moskva-jaht Tallinna arhiivmaterjalidele

NEW YORK (ME) — Pärast mõningat vaheaega on N. Vene ametiasutused E.V. valitsus eksiilis andmeil asunud taas avaldama survet Lääne-Saksa võimudele, et antaks sealt välja viimase sõja päevil Saksamaale evakueeritud Tallinna linnaarhiivi materjalid. Varemate nõudmiste puhul jäeti need tagajärjeta, kusjuures selleks oma positiivset mõju vastava selgitustöö ja protestidega avaldasid eestlaste ringkonnad, eriti teadlased ja samuti ka mõjukad endised Eesti-sakslased ümberasujate hulgast. Äsjase aktsiooni puhul on arhiivmaterjalide väljaandmise vastu kirjaliku kaitseseletusega esinenud Lääne-Saksa võimudele E.V. valitsus eksiilis nimel Elmar Lipping, kes pärast August Koerni erruminekut täidab eksiilval. välisministri ülesandeid.

Põgenejad Saaremaalt hukkusid

STOKHOLM — Tung väljapääsemiseks Nõukogude rahvastevanglast on Tshernenko võimule tulekuga markantselt suurenenud ja teateid tuleb suurte riskide trotsimisest. Nagu Eesti Päevaleht kuuleb, on hiljuti ühel udusel ööl katsetanud üle Läänemere Rootsi pääseda kaks Saaremaa perekonda, millised aga traagiliselt hukkusid.

Paat põgenikega väljus paksus udus Sõrve säärelt. Kuna aga tegemist oli tavalise kalapaadiga, siis märgati seda piirivalve radaril ja neid saadeti jahtima suure kiirusega kaaterpaadid.

Jälitajail ei õnnestunud aga põgenejaid lokaliseerida udus, kuigi, nagu hiljem selgus, nad läksid nendest mööda nii lähedalt, et kaatri tugevas järellainetuses väike kalurite paat läks ümber ja seesolijad uppusid. Alles järgmisel päeval, udu lahtumisel, selgus tragöödia.

EPL/K

Mulroney'le USA-s vastukaja soodne

NEW YORK (ME) — Brian Mulroneylt juhitud konservatiivide võidu puhul Kanadas, mida ka USA-s eelnevalt ennustati, oli esimene reageering massimeedias üldiselt soodne. Naabrimaade vahel oli juba mõnda aega peale heavahekorra ka mitmeid „kana kitkumisi" ja ühel või teisel pool lahenduste ootusi, nagu näit. kalapüügi, saastamisest tingitud happeliste vihmade, vastastikku suunatud kapitali investeerimise j.m. aladel. Neile lisanesid eriti Trudeau viimastel aegadel siinpool kerkinud mured Kanada delt. liberaalide hoiakust mitmeist kaitse- ja välispoliitiliste küsimuste alalt. Brian Mulroney võidu läbi loodetakse ameerika avaliku arvamise kohaselt neis probleemides soodsamaid lahendusi. Mulroney oli ka ise valimiskampaania kestes lubanud parandada Kanada vahekorda USA-ga, millised maad on maailma suurimad kaubanduspartnerid. Just mõni nädal enne Esto '84 pidustusi, kus B. Mulroney esines peakõnelejana eestlaste suurel vabadusnõudlusel, ta külastas Kanada opostisioonipartei esindajana Valget Maja Washingtonis D.C. President Reagan tundis sellest kohtumisest ilmselt rahulolu ja siinsed ajalehed märgivad nüüd meenutuseks, et kui Mulroney lahkumisel lausus naljatades, et „... Põhja-Ameerika vajab veel ühe teise iirlasest tüürimehe," siis vastas USA president sellele nõusolevalt.

Piibel ja kiriklik konverents

Kirikutel läänes on nüüd moeks viia oma konverentse ja kongresse raueesriide taha. Motiivina üteldakse, et see kergendavat idakirikute olukorda. Kirikute Maailmanõukogu pidas ka Tallinnas oma Euroopa-konverentsi, kuid vaatamata võrdlemisi pika aja möödumisele, ei ole Eestis märgata olnud kirikute olukorra paranemist.

Vaimulikel, kes läänest sõidavad itta, tekib ametalaseid sekeldusi juba piiril. Näiteks üks rootsi piiskoppe, kes oli teel Tallinna, põrkus tollis otsekohe küsimusele: „Kas teil on Piibel kaasas?"

Muidugi oli ja tollimees nõudis, et see deponeeritakse tollilattu piiskopi N. Liidus viibimise ajaks.

Kui rootsi piiskop selgeks tegi, et ta vaimulikul konverentsil esinedes vajab Piiblit kui allikmaterjali, siis sai ta selle küll lõpuks kaasa võtta, kuid tal tuli anda allkiri, et ta selle raamatu N. Liidust väljudes taas ette näitab ja välja viib.

EPL

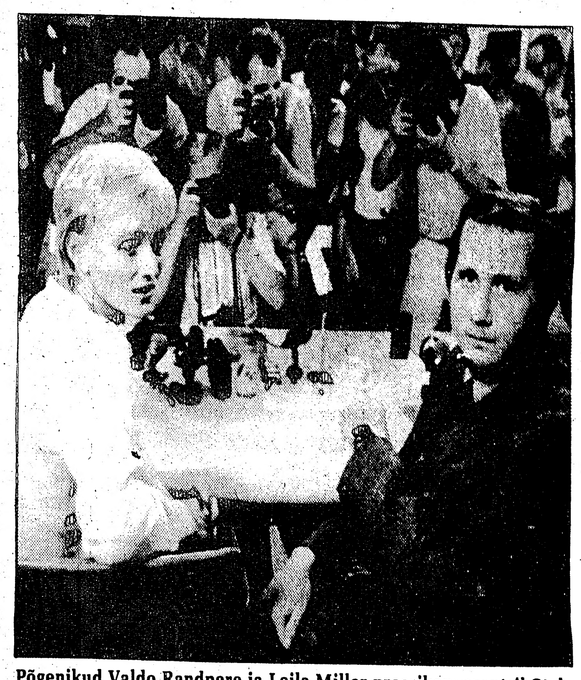

Põgenikud Valdo Randpere ja Leila Miller pressikonverentsil Stokholmis.

Saatkond ütles „njet"

Põgenikud mures maha jäänud lapse pärast

STOKHOLM — Küsimusele, kas nõukogude võimud võimaldavad põgenike perekonna ühendamist Eestisse mahajäänud lapsega, vastas N. Liidu suursaatkond Stokholmis „njet". Leila Miller ütles pressikonverentsil, et ta oli saanud telefoniühenduse oma emaga, kelle hoole alla jäi väike Kaisa ja kuulnud, et lapsega on kõik korras. Toimunud on aga ema ülekuulamine ja hiljem vastanud keskjaam, et „number ei vasta".

Põgenikepaari Leila Miller — Valdo Randpere esimeseks apelliks maailma ajakirjandusele ja massimeediumidele oli pöördumine nende poole toetuse saamiseks 13-kuuse tütre Kaisa Nõukogude Liidust väljapääsemise taotlusele.

Valdo Randpere tegi lühida avalduse pressiesindajatel, üteldes muuhulgas:

— Me usume vabadusse ja Rootsi rahvasse, kes on oma suurust näidanud suhtumisega ühe väikese rahvuse muredesse, tema kultuuri ja tema püüdesse eksisteerida. Seepärast pöördume me kõigi poole, kes meid kuulevad ja palume — aidake meid saada N. Liidust kätte meie veidi üle aastane tütar Kaisa, keda me kahjuks ei saanud ise kaasa võtta.

— Me tahame loota, et üks suurriik võib endale vähemalt rahvusvahelises ulatuses lubada veidi suuremeelsust ning võimaldada väljasõidu ühele väikesele inimesele, kelle ainus süü selle riigi ees on see, et ta vanemad otsustasid mitte pöörduda tagasi anastatud Eestisse, valikuvabadus, mis garanteeritud Helsingi kokkuleppes.

Üks välisajakirjanik avaldas kartust, et nõukogude võimud kättemaksuks võivad lapse vanaema käest ära võtta ja sundkasvatamisele viia.

Leila Miller vastas, et ta seda ei tahaks uskuda, kuna tema isiklikult ei ole mingi poliitline isik ega eriti tähtis. Repressioonid võivad tabada rohkem tema abikaasa Valdo Randpere perekonda, näit. võetakse võibolla kaugesõidu võimalused ära isalt, kes on meremees „riikliku laevana" klassifitseeritud alused ja kes mereteenistuses saavutatud eriliste teenete eest on kogunt saanud I ordeni.

NJET

Ajaleht „Expressen" pöördus N. Liidu suursaatkonna poole Stokholmis küsimusega, kas nõukogude võimud võimaldavad perekonna ühendamist lapse väljalaskmisega. Vastus oli rõhutatud „njet":

— Nende oma süü. Nõukogude valitsus saab hoolt kandma nende lapse eest, ütles pressiatasee Pjotr Kugujenko, kes on edasi ütelnud, et Miller-Randpere pidanuks enne mõtlema, kui nad ära hüppasid. Nüüd on mure lapse pärast nende eraasi, mis meid ei puutu: — Meil ei ole mingit mõistmist ärahüppajate suhtes. Nüüd peab Randpere mõtlema järgi oma saatuse üle. Võin ainult kinnitada, et lapsel pole mingit häda. Ja praegu on ta oma vanaema juures. Ma võin lubada, et riik hoolitseb lapse eest ...

Piiskop Karl Raudsepp paavsti audientsile

Paavst John Paul II jõuab oma külaskäigul reedel, 14. septembril Torontosse. Sel puhul toimuvast ökumeenilisest jumalateenistusest võtab osa ka EELK piiskop Karl Raudsepp, keda koos teiste kõrgemate vaimulikega esitletakse paavstile. Piiskop annab üle ka ajaleht „Võitleja" toimetuse kolleegiumi kirja, mille oma viimase tööna illustreeris kunstnik Joann Saarniit.

Paavst John Paul II jõudis Kanadasse Itaalia lennukil, pühapäeval, 9. sept. ja maabus Quebeci lennuväljale kell 11:35. Esimeseks ta suudles Kanada pinda ja võttis vastu tervitused kindral-kubernerilt ja peaministrilt, John Turnerilt. 7 tütarlast tervitasid teda lilledega ja igale nendest andis paavst mälestuseks palveketi. Pikemas kõnes tervitas paavsti kindral-kuberner, pr. Sauve. Oma vastuses avaldas paavst rõõmu võimaluse üle tulla Kanadasse ja esimesena peatuda siin, kus 350 aastat varem püstitati rist ja peeti esimene katoliiklik palvus.

Lennujaamas oli paavsti vastuvõtjate arv piiratud 600-jale. Tohutu rahvahulk tervitas paavsti, kui ta oma kuulikindlas autos sõitis läbi linna.

Paavst tegi peatused Laval ülikooli juures, Quebeci basiilikas ja katedraalis, kus pidas palvused.

JUMALATEENISTUS

Vabaõhujumalateenistuseks oli püstitatud kõrge, vaipadega kaetud ja lilledega kaunsitatud altar. Seal teenis paavst John Paul II vaheldumisi mitme vaimulikuga. Altarikõnes

(Järg lhk. 3)

Eesti Pensionäride Klubi sügishooaja esimene

KOOSVIIBIMINE

KODUMAALT LAHKUMISE 40-NE A. MÄLESTUSPÄEVA TÄHISTAMISEGA

toimub neljapäeval, 20. sept. kell 2.00 Eesti Maja suures saalis ● Kõik teretulnud

JUHATUS

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Võimuvahetus Ottawas

Ühe erakonna pikaajaline võimulolek on ohtlik demokraatlikule ühiskonnale. Kuid see on ohtlik ka võimulolevale erakonnale endale, nagu näitasid 4. septembri valimised Kanadas. Viimast eriti siis, kui erakonna liidriks ja seega ka peaministriks on erilise poliitilise ideoloogiaga juht, nagu seda oli Pierre Elliot Trudeau.

Mitte Trudeau puudumise pärast ei varisenud liberaalide partei valimistel kokku, ega ka mitte Turneri, kui vahepealse peaministri pärast. Vaid just Trudeau 15 aasta pärast valitsuses. Lühiajalise peaministrina oli Turneril võimatu end näidata ideoloogilisest ja praktilisest küljest, kuidas ta tahab uut Kanadat luua selleks, et valijaskonnas usaldust võita.

Partei liider Turner, arukas ja soliidne poliitik, langes Trudeau poliitika ohvriks ja on raske näha, kuidas ta suudab end isoleerida senisest „liberaalide pundist', ja enda positsiooni päästa poliitikuna. Selleks tuleb tal kõigepealt lahti saada neist liberaalidest, kes iga hinna eest toetasid oma peaministrit. Valijaskond on temale juba abiks olnud, kukutades läbi tervelt 15 ministrit, kes olid Trudeau valitsuses ja osutusid valijaile vastuvõtmatuks.

Ainult 40 kohta suutis liberaalide partei omale kindlustada parlamendis konservatiivide 211 vastu. See on suurim fiasko liberaalidele terves Kanadas valimiste ajaloos. Nii tuleb Turneril ülesehitust alata praktiliselt liberaalide partei varemeilt ja see on tänamatu töö.

Absoluutne enamus parlamendis Brian Mulroney'le ja tema konservatiividele tähendab seda, et tema valitsus võib arendada igasugust poliitikat ja läbi viia kõik oma eelnõud opositsioonist hoolimata. See asetab uuele peaministrile tohutu vastutuse kõigi võimaluse kõrval ja oleneb ka tema lähematest kaastöölistest, millise eduga ta suudab Kanada välja tuua sellest majanduslikust olukorrast, kuhu Trudeau valitsus Kanada rahva viis.

Mulroney näitas end valimiste käigus aruka ja tarmuka juhina, kes taktiliselt tõrjus Turneri ja liberaalide kallaletungid ja ainult võitis hääli. Tema organisatsioon valimistel töötas paremini, kui see avalikkusele paistis. Olles Quebeci päritoluga, tõi ta selle provintsi hääled konservatiividele ja saavutas enamiku kohti parlamendis sellele provintsile. Ta tõi Quebeci lähemale Ottawale, kui see kunagi on olnud. Võib-olla on see Mulroney esimene teene Kanadale, mis püüdleb ühtluse poole. Kuid see oli ka konservatiivide läbimurd Quebecis, mis oli pikki aastaid liberaalide kants.

Võimalikult suudab Mulroney konsolideerida Kanada Atlandist Vaikse ookeanini. Tähelepandav on ka Mulroney pöördumine Turneri poole erakondade vaheliseks koostööks Kanada tuleviku ülesehitamiseks ühiselt. Oma esimese ülesandena näeb uus peaminister, kes võtab ameti üle 17. septembril, tööpuuduse likvideerimise hüüdlausega: „Paneme Kanada tööle!"

4. septembri valimiste suurimaks saavutuseks jääb valitsevate erakondade vahetus Ottawas, sest liberaalide võimutsev poliitika oli Kanada rahva ja majanduse rappa juhtinud. Tuleb loota ainult, et Mulroney uue peaministrina näitab küllaldast poliitilist tarkust ja majanduslikku arusaamist ning suudab vastavalt sellele ka oma valitsuse ning erakonna tööle rakendada.

V.

Kas võiks . . ?

Suvised pidupäevad on mälestusteks muutumaks ja viimased kriitikakilludki on vist kirja pandud. Varsti alustavad tööd arvukad seltsid ja ühingud, noored ja vanad, ning meie ühiskondlik elu hakkab taas kulgema tuntud tavade alusel. Või KAS VÕIKS ehk uuel tegevusaastal ka midagi teisiti teha? Noored, kellel on raskusi eesti keelega, võiksid hakata vene keelt õppima. Noorte kongressi lektorite arvamise kohaselt on ilmselt see kergem ja kasulikum, kui puuduliku emakeele täiendamine. Poliitikaga tegelejad võiksid hakata väljatöötama vanadele resolutsioonidele uusi teisendeid, nii et neid jällegi saaks mõnel tähtsal päeval vastu võtta. Traditsioone austava rahvana tuleks iga hinna eest vältida praktiliselt rakendatavaid ettepanekid. Kirjaneitsi „elna" peaks ilmtingimata hakkama elukutseliseks muusika- ja teatrikriitikuks. Tema kirjutised valgus- ja laulupeo kohta on lausa võrratud oma lakoonilises sügavuses. Mitmesaja rahvatantsija poolt esitatud kümned tantsud, võimlejate üldrühmade ja maailmakuulsate Idla tüdrukute, Malmö tüdrukute ja Kalev Estienne eliitvõimlejate esinemistsüklid kahe orkestri, laulusolistide ja koori kaastööl — kõik selle on „elna" suutnud analüüsivalt kokku võtta ühe ainsa lühilausega: „pimeduspidu sauna leilis." Sama valemi alusel oli laulupidu „võimas ja oli valge", nii et „võis nautida laulu ja meie kaunite rahvaröivaste ilu." Kujutan juba ette, kuidas mõnes Toronto suurlehes sümfoonia orkestri kontsert saab „elnalt" hea hinnagu, sest mängijate frakid ja seelikud lausa särasid heledas rambivalguses. Kuid häda lavastajaile, kes julgevad kasutada värvilist valgustust või esineda kuuma ilmaga õhujahutuseta saalis! Ning iga esinemine, mida ei saa päevauudiste tarvis filmida, tuleb iseenesestmõistetavalt täielikult ebaõnnestunuks tunnistada. On tõepoolest tore, et meil on „elna" taolisi arvustajaid, kelle laialdased teadmised võimaldavad ka mitmetahulisi etendusi lausa klassikalise lihtsusega vaagida.

HARRI KIVILO

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716

Seltsimees kuhu ruttad?

Propagandarünnak aatomjõujaamadele

Rahvusvaheliste teaduslike konverentside pidamine Nõukogude Teadusliku Akadeemia algatusel ja sealpoolse propaganda Georgi Arbatovi tõhusal, kuid hästivarjatud suunamisel, on Läänemaailmale annud mitu uut ühingut, mis tuumapomme ja igatsorti tuumateaduse rakendamist kirglikult vihkavad.

Kõige väljapaistvam neist ühinguist on Murelike Teadlaste Ühing (The Union of Concerned Scientists), mis peale rahunõudluse, aatomrelvade hukkamõistmise, on kuulutanud ka aatomjõujaamad kardetavalt eluohtlikeks. Neid ei tohi enam ehitada ja olemasolevate tegevus peab lõpetatama.

Ühingu sellekohase otsuse avaldamine kogu maailma (ainult Läänepoolse!) meedias, on olnud väga mõjukas. Seda tõendavad tuhanded, kümnetuhanded tänavaltammujad, aatomjõujaamade ümberpiirajad ja juurdepääsuteede sulgujad Euroopas ja Ameerikas. Televisioon on toonud rikkalikult ettekandeid jõujaamade riketest ja sellele kaasuvast radiatsiooni hädaohtudest. Oleme näinud/kuulnud debatte, kuis teadlased, ajakirjanikud ja poliitikud üksteise võidu radiatsiooni ohte kirjeldavad. Oleme näinud filme, mis hirmujudinad nahale ajavad ja unerahu röövivad. Lastele antakse koolides lisatunde, et nad, lapsukesed, ikka tõepoolest mõistaksid, millises kohutavas surmaohus meie oleme sunnitud elama. Oleme lugenud ajalehtedest ja näinud televisioonikastis tänaval jalutajate ja vabrikutes töötajate küsitlemisi, mida nemad aatomjõujaamade hädaohust arvavad. Vastajate näod ja hääled tunnistavad — Murelike Ühingu täielikku edu.

Inimesed on väga hirmunud. Õigem küll ütelda — ärahirmutatud!

Murelike Ühing levitab pamflette, mis kirjeldavad aatomsõja ja aatompommide koledusi ja tuumajõu rakendamise hädaohte ja palub sealjuures kõigi toetust õilsa võitluse jätkamiseks (valitsuse vastu!). Ühingu liikmeskond olla sajatuhandeline. Üheksaliikmelises direktoriaadis on viis teadlast ja samasugune suhe on ka ühingu eksekutiivis.

UURIMUS

Advokaadid, arhitektid, arheoloogid, sotsioloogid, limnoloogid, matemaatikud, statistikud, poliitikud, botaanikud jne. jne. — need kõik on teadlased ja nende tiitlite hiilgus särab kaugele. Kuid — kuivõrd nad on enamteadlikud aatomjõujaamade või radiatsiooni hädaohtlikkusest — on kindlasti asjalik küsimus.

Sellele küsimusele vastuse saamiseks on kaks ülikooli professorit (poliit-teadused) Robert Lichter ja Stanley Rothman, võtnud ette uurimuse.

Üldisest teadlaste nimistust (American Men & Women of Science) juhuslikult nopitud nimedest saadi 741 vastust, millest 53% arvasid, et valitsus peaks kiires tempos jätkama aatomjõujaamade ehitamist, 36% soovisid aeglast arendamist, ja 68% kõigist neist arvasid, et aatomjõujaamadega seotud väike risk on paratamatu pahe, millega peab leppima.

Uurijad eraldasid nimistust energia eriteadlased ja lisasid sinna juurde umbes samavõrra energiaküsimustega tegelevaid spetsialiste, kokku 358. Viimastest 75% soovitasid aatomjõu kiiret arendamist, 25% aeglasemat, ja 85% nendest arvasid, et risk seoses aatomjõujaamadega on talutav. Iga energiatootmine või muutmine on seoses riskidega ja õnnetuse võimalustega.

USA tuumajõudu korraldav komisjon (Nuclear Regulatory Commission) usaldas Sandia Laboratooriumid'ele ülesande uurida aatomjõujaamade õnnetuse tõenäolisust ja nende ulatavust. Selleks valiti näilik juhus — 100.000 inimese hukkumine ja 300 miljardi väärtuses kahjustusi. Sandia asus uurima seesuguse õnnetusjuhu tõenäosust. Oletati, et jõujaamas varisevad kõik kaitseseadeldised ja massiivne hulk radioaktiivset materjali pääseb keskkonda. Kõige kardetavama juhu juurde liideti kõige halvemad ilmastiku tingimused (õnnestuse ajal tuulevaikne, hiljem tuul, mis viib pilve ligidalasuva metropolise kohale, ja siis vihmasadu!).

Sandia otsus oli 1:100 000 reaktor/aasta kohta, mis kogu USA jaamade (ja plaanitsetud jaamade) kohta oleks 2% võimalust, et seesugune õnnetus juhtuks enne aastat 2000.

Et aga kõik õnnetuse elemendid ja tingimused oleks kõige raskemad ja, et ilmastik oleks just samal ajal kõige soodsam radiatsiooni levimiseks — pole tõenäolik. Sandia uurimuste alusel, kui eraldada pildist ilmastiku osa, siis kõigesuurema rikke puhul aatomjõujaamas — oleks õnnetuse võimaluse tõenäosus 10 000 korda väiksem, ehk üks miljardik (1:100-000 000).

MOSKVA EHITAB

Sõda aatomrelvadega oleks õudne. Selle kohta ei ole mingeid vaielusi ega mitmetpidi mõtlemist.

Hoopis teine lugu on aatomjõujaamade sulgemise nõudlusel. Riigi energiamajanduses ei tohi olla ega tulla tühemikke, see oleks katastroof. Aatomjõujaamade ehitamine ja rakendamine võib vältida õliallikate pärast tekkiva sõja.

Nõukogude Liidus käib aatomjõujaamade ehitamise hoogtöö. Mitte keegi seal ei protesteeri nende ega ka tuumapommide ehitamise vastu. Üksikud aktivistid on Siberis või hullumajades. Samal ajal Nõukogude agendid Lääneriikides külvavad kabuhirmu baktereid ja tekitavad rohkem Murelikke Ühinguid . . .

Murelike Ühingu aatomivastased loosungid ja massdemonstratsioonid Lääneriikide linnatänavail, mida meedia nii rõõmsalt reklameerib ja sageli ka idealiseerib — pidurdavad valitsuse sujuvat tööd, lammutavad korda, mõnitavad seadusi ja kohtuid, tekitavad suuri ja täiesti asjatuid kulutusi ja külvavad värsket vaenu kodanike vahele . . .

H. RIGA

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Skautlikud noored said osa võtta Esto üritusest

Torontos, 2. sept. 1984

Teie lugupeetud ajalehe 30. augusti numbris küsib Harry Kiviloo „Kas võiks . . .?" all, miks toimus skautide/gaidide maailmalaagri „Eesti Lipp" suurlõke Kotkajärvel ja „Rummu Jüri" vabaõhulavastus Seedriorul ühel ja samal õhtul.

Seda küsimust arutati pikemat aega enne Estot asjast puudutatud organisatsioonides ja ka eesti ajakirjanduses. Oleks mõttetu alustada uuesti ja tagantjärele sihitut diskussiooni, pealegi, kus maailmalaager õnnestus hästi ja sama võib öelda ka Seedrioru pidustuste kohta. Õppida ei ole siit midagi. Möödub palju aastaid, enne kui sama olukord võiks uuesti esile kerkida, kui seda üldse kunagi juhtub. Esimestel Ülemaailmsetel Eesti Päevadel 1972 Torontos toimus maailmalaager pärat ESTOT, mitte enne nagu seekord. 1976 Baltimores'is ei peetud üldse skautide/gaide laagrit. Hoopis olulisem on kritiseerida teisi ESTO '84 üritusi, kui seda vajalikuks peetakse, nagu see näiteks ESTO-Visioon osas on juhtunud, kuna siin on võimalusi muudatuste tegemiseks juba nelja aasta pärast, kus ESTO '88 siis ka ei toimuks.

Harri Kiviloo teine küsimus, miks viidi mitusada eesti noort terveks päevaks Muskoka ümbruse kanada muuseumitesse, kuid ei peetud vajalikuks terves koosseisus osa võtta mõnest ÜEP kultuurilisest üritusest, on kergesti vastatav.

Maailmalaagri ajal ei toimunud ühtegi üritust, ei kultuurilist ega muud. Maailmalaager lõppes laupäeval, 7. juulil ja ESTO '84 algas pühapäeval, 8. juulil. Terve laagri koosseis toodi pühapäeva hommikul Torontosse, kus noortel oli järgneva nädala jooksul võimalik osavõtta kõigist ÜEP üritusist vastavalt oma soovile.

Ei ole mõeldav, et laager oleks toimunud ESTO ajal ja et mõni selle kultuuriline üritus oleks toimunud Muskoka piirkonnas.

Vastavalt ÜEP teadetele nr. 1, 2 ja 3 ning ESTO '84 juhisele (lehekülg 9) olid maailmalaager „Eesti Lipp" ja Seedrioru suveharja pidustused ESTO '84 eelsündmused.

ELVIN ALEVE, skm.
Maailmalaagri „Eesti Lipp" informatsioonijuht.

IV Ülemaailmsed Eesti Päevad:

Vaatlusi eesmärkide alusel

IV Ülemaailmsete Eesti Päevadega alustasime teist ringi vaba maailma eestlaste suurkokkutulekuid Kanadas, Ühendriikides ja Rootsis. Nüüd, millal Esto'84 kohta on ajakirjanduses ilmunud reportaazhid, arvustused ja inimeste tunnete-mälestuste killukesed, tajume, kui suur see rahvuslik ettevõte oli oma tuhandete detailidega. Samaaegselt teame, et Esto kohta mõtete avaldajad on erinevate tagapõhjadega inimesed, kes erinevaid asju näevad või samu asju näevad erinevaist vaatepunkidest. Selline lai ja mitmekülgne vaatlusviis aitab meid paremini tervikut näha ja mõista. Ja lõpuks Eesti Päevad on ju iserahva üritus, mis teoks saanud rahva on oma jõu ja nõuga.

Püüan IV Estot vaadelda pisut teise nurga alt kui seda on varem tehtud. Seda on tehtud peamiselt ürituste vaatlemise teel. Ülemaailmsed Eesti Päevad ei ole aga siiski selle üksikute ürituste kogusumma, vaid palju enam ÜEP juured lähevad kogu meie rahvusliku olemuse juurde, ja mida me antud olukorras ja ajal üheskoos Esto organiseerimisega ära teha saame oma eesmärkide taotlemisel. Peaksime seega täpsemalt teadma, mis on Eesti Päevade eesmärgid. Alles siis saame nende najal oma tegevust ka tagantjärele analüüsida.

DEFINITSIOON

Püüan ÜEP mõtte ja üldeesmärgi kokku võtta ühte lausesse definitsioonina: ÜEP üldeesmärgiks on eesti rahvusliku jõu kasvatamine kultuurilise omapära viljelemise, vabadusvõistluslike eesmärkide taotlemise ja üldist sidet edendava tegevusega eestlaste hulgas globaalselt sellekohase laiemale ühiskondlikule alusele toetuva suurkokkutuleku kavandamise, eeltööde ja teostamise kaudu. S.o. ÜEP eesmärgiks ei ole Esto ise, vaid eesti jõu kasvatamine rahvusliku isetegevuse kaudu, mille konkreetseks hoorattaks suurkokkutulek on.

Kõik Ülemaailmsed Eesti Päevad on seda üldeesmärki teeninud. Peaksime siis ka Esto'84 vaatlemisel küsima, mida see andis meie rahvuslike tähiste poole sammumisel: eesti kultuuri viljelemisel, vabadusvõitluslike taotluste saavutamisel ja kommunikatsioonis inimeste vahel eestluse mõtte stimuleerimisel. Peaksime küsima, mida Esto andis kõikidele meie tegevussektoritele ja mitte üksnes mida lauldi ja tantsiti teatud eduga. Peaksime küsima, mida tähendas Esto meie kohapealsele eestlusele ja seda kandvatele organisatsioonidele. Ja muidugi, mida tähendas Esto meile kõigile üksikult. Et selgusele jõuda Esto '84 mõjust, peaksime sellest veel enam kõnelema. Peaksime rohkem teadma üksikasju selle mõjust. Muljete õhtud ja edaspidinegi debatt E. Päevade teemal ajakirjanduses oleks teretulnud. Praegu saame vaid üldsõnaliselt öelda — Esto'84 täitis oma üldeesmärgi, äratas ja kasvatas.

EESMÄRGID

Kõikidel ÜEP-del on olnud ka oma lähemad eesmärgid või sihid. Esimeste Põhja-Ameerika E. Päevadega taotleti üldist läbimurret meie rahvuslikku tegevust ähvardavast tuimusest, I ÜEP-ga aga vabade eestlaste jõuallikate ühendamist ja kujundamist ühiseks jõujaamaks. Baltimore'is oli rõhk meie vabadusvõitluslikel taotlustel USA kui meie vabadusmõtte lootusmaa 200. juubeli kaastähistamisega. Stokholmis oli fookuses meie kodumaa oma füüsilise ja hingelise lähedusega. Kuna Eesti kuulub Euroopasse, siis reageeris selle kontinendi massmeedia rohkearvuliselt ja mõistvalt meie taotlustele. Esto '84 Peakomitee võttis oma lähemad eesmärgid kokku sõnadesse: „sõprus, kultuuriarendus ja vabadusnõudlus."

Minu arvates saavutas Esto'84 täpselt oma lähemad eesmärgid ja samas järjekorras nagu märgitud. Eks olnud ju möödunud Esto esmalt just vanade ja uute sõprussidemete arendamise kokkutulek. Mõelgem, kui paljud Eesti Päevade kohta sõnavõtjad on rõhutanud rahvapeo, maakondade päeva, sõduriõhtu, noorte seltskondlike ürituste ja igasuguste teiste sõpruskondadele baseeruvate kokkutulekute köitvat mõju. Kultuuriarenduse osa oli küll tugev ja lai oma mitmekesiste üritustega, kuid millegipärast tundus, et rahva hing ei löönud nendest osavõtuga eriti lõkkele, välja arvatud Neeme Järvi sümfooniakontsert. Seal aplodeeriti oma käed paiste. Vabadusnõudlus, vaatamata suurele rongkäigust osavõtmisele, tundus sedakord väljendavat rohkem kohustuslikku külge meie vabadusvõitluses. Meie hääl väljaspoole jäi võrdlemisi väikeseks.

Kuigi see just Esto'84 eesmärgina polnud välja kuulutatud, tähistati meie suurkokkutulekuga mõjuvalt sini-must-valge värvikolmiku ja lipu õnnistamise sajandat juubelit. Seda tegid esmalt skaudid ja gaidid oma maailmalaagris „Eesti Lipp". Vana-Andrese kirikus õnnistati lipp teise aastasajandissse astumisel ning see lipp toodi ka Esto avamisel Ontario Places. Linnas oleks siiski võinud rohkem eesti lippe lehvida.

Võiksime küsida, kas oli Esto '84 lähemate eesmärkide püstitamine ja sihiasetus õige ja kohane. Millises olukorras oleme praegu oma rahvuslikus töös? Kas ei ole praegu mele aja kõige tähtsamaks küsimüseks siiski vanema eesti põlvkonna suurearvuline tegevuse areenilt lahkumine ja kogu meie vaimse varamu üleandmine järgnevatele, välismaadel üles kasvanud nooremalele põlvkondadele? See on tohutult suur ja tähtis küsimus. Oleme ausad — meie Toronto kokkutulek täitis seda küsimuste kompleksi väga poolikult ja sedagi iga ringkond omaette. Läksime Torontost tagasi oma kodukohtadesse kindlama globaalse töökavata ja strateegiata.

ROBERT KREEM

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII
Nüüd saadaval uued Euroopa stiilis thermoaknad, kolmes värvis, kahe- ja kolmekordse klaasiga.
Tasuta hindamine.
Helistage päeval töökoda tel. 832-2238. Kodus 769-0932.
OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele St., Maple, Ontario L0J 1E0

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Vana võid venelastele

Euroopa Majandusühenduse riigid on otsustanud müüa venelastele vana, ladudesse seismajäänud võid. Teatud hulk müüakse ka Lähis-Itta.

Mõlemal puhul müüakse aga või maha normaalsest palju odavama hinnaga. Muidugi pole või riknenud, sest seda on hoitud külmutusruumides. Kuid Euroopa võimäed on kasvanud niivõrd suureks, et neist tahetakse lahti saada.

Euroopa Majandusühendus loodab, et aastavahetuseks on lahti saadud 50 000 tonnist võist. Järgmisel aastal on kavas müüa 150 000 tonni.

N. Liit võtab või heameelega vastu, sest sealne toodang on väike ja rahvale sellest alaliseks tarbimiseks ei jätku. Peale või esineb peaaegu kogu Lääne-Euroopa ulatuses ka liha üleproduktsioon.

EPL

Eestlasele vahvusmedal

Major Margu aitas päästa me

„Toronto Star'i" teatel on 12 mereväelast saanud aumärgid 20-ne meremehe päästmise eest. „Star" (18. aug.) nimetab kolme Ontario elanikku, nende seas Margus Aruja.

Kanada sõjaväe populaar-ajakiri „Sentinel" (no. 1, 1984) kirjeldab seda juhtumit pikemalt. Kaubalaeva „Ho Ming 5" laadung oli tormis nihkunud ja laev 30 kraadi kallakuga. Kanada sõjalaev, üks kahe-helikopteriga hävitajaist, oli 150 km eemal ja pöördus appi. Lainetus oli 10—12 meetrit, tuule kiirus 110—157 km tunnis. Kui laev rullub kuni 57 kraadi, võib palju juhtuda, kaasa arvatud, et mootorid jäävad seisma, kuna õli voolab välja. Kirjeldusest paistab, et laeva peamasinatel oli ka muid parandusi vaja, enne kui saadi 27 sõlmelist (50 km tunnis) kiirust arendada.

4. detsembri öösel, kui sõjalaev oli veel 67 km eemal, saadi helikopter üles, 50-sõlmelise tuulekiiruse peale vaatamata, kuid pimeduses selle tormi ja lainetuse juures ei olnud helikopteril vibutavate mastide vahel võimalik positsiooni pidada. Ka

Piiskop . . .

(Algus esiküljel)

ta rõhutas vajadust rahval ja vaimulikel kinni pidada Kristuse õpetuse põhilistest alustest ja kanda need edasi moodsa aja arusaamiste ja võimaluste kohaselt.

Vabaõhujumalateenistus kestis 2 tundi. Osavõtjate seas oli hulk vaimulikke, diagnitaare ja rahvast, rohkem kui 250,000. Pärast päikese loojumist oli altar kunstlikult valgustatud ja pakkus võrratut vaatepilti. Enamik jumalateenistusest osavõtjaist läitis küünlad.

Enne lõpupalvust paavst jagas armulauda noortele ja siis teistele. Nende seas olid kindral-kuberner, Kanada peaminister John Turner ja Quebeci peaminister Rene Levesque. Sellel järgnes kingituste üleandmine paavstile.

Viimaseks meeltülendavaks momendiks oli rahva õnnistamine paavsti poolt ja Meie-Isa-Palve laulmine. Jumalateenistus oli hästi organiseeritud ja möödus vahejuhtumisteta.

Paavst John Paul II jääb Kanadasse kuni 20. septembrini, külastab seitsmet provintsi ja peab 12-nes kohas kokku 13 jumalateenistust.

„VÕITLEJA" KIRI PAAVST'ILE

Ingliskeelne kiri paavst John Paul II-le, mille koostas „Võitleja" toimetuse kolleegium, kunstnik Joann Saarnidu poolt illustreerituna ja ümberkirjutatuna gooti tähestikus, antakse üle paavstile ökumeenilisel jumalateenistusel St. Pauli kirikus reedel, 14. sept., piiskop Karl Raudsepa poolt lühikesel audientsil, kus paavstile tutvustatakse kõrgemaid vaimulikke, kes on kutsutus osa võtma ökumeenilisest jumalateenistusest.

Kunstnik Joann Saarnilt lõpetas „Võitleja" kolleegiumi kirja kaunistamise ja ümberkirjutamise gooti tähestikus paar tundi enne haiglasse viimist ja 12 tundi enne surma. Paavstile saadetava kirja viimistlemine oli tema viimaseks tööks.

Paavsti sõidu ajal ökumeenilisele jumalateenistusele, on suletud liikumiseks Avenue Rd. Queen's Park, University, Queen, Church ja Bloor E. tänav. Bloor E. tänav jääb suletuks autosõiduks kogu jumalateenistuse ajaks. Vaimulikel, kes võtavad osa ökumeenilisest jumalateenistusest, tuleb võtta kaasa oma ametirõivad kohvriga. Umberriietumine on ette nähtud kiriku kõrvalruumides. Sealt minnakse ühises protsessioonis kirikusse. Samas korras minnakse kirikust kõrvalruumidesse pärast jumalateenistust. Seal tutvustatakse paavstile vaimulikke ja antakse neile võimalus lühikeseks mõtetevahetuseks paavstiga. Selle võimaluse juures piiskop Karl Raudsepp annab üle paavstile „Võitleja" toimetuse kolleegiumi kirja, mis on kirjutatud alla 7 liikme poolt. Audientsile järgneb ühine eine.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Eestlasele vahvusmedal

Major Margus Aruja aitas päästa merehädalisi

„Toronto Star'i" teatel on 12 mereväelast saanud aumärgid 20-ne meremehe päästmise eest. „Star" (18. aug.) nimetab kolme Ontario elanikku, nende seas Margus Aruja.

Kanada sõjaväe populaar-ajakiri „Sentinel" (no. 1, 1984) kirjeldab seda juhtumit pikemalt. Kaubalaeva „Ho Ming 5" laadung oli tormis nihkunud ja laev 30 kraadi kallakuga. Kanada sõjalaev, üks kahe-helikopteriga hävitajaist, oli 150 km eemal ja pöördus appi. Lainetus oli 10—12 meetrit, tuule kiirus 110—157 km tunnis. Kui laev rullub kuni 57 kraadi, võib palju juhtuda, kaasa arvatud, et mootorid jäävad seisma,kuna õli voolab välja. Kirjeldusest paistab, et laeva peamasinatel oli ka muid parandusi vaja,enne kui saadi 27 sõlmelist (50 km tunnis) kiirust arendada.

4. detsembri öösel, kui sõjalaev oli veel 67 km eemal, saadi helikopter üles, 50-sõlmelise tuulekiiruse peale vaatamata, kuid pimeduses selle tormi ja lainetuse juures ei olnud helikopteril vibutavate mastide vahel võimalik positsiooni pidada. Ka hädaparve saatmine ei õnnestunud, kuigi sõjalaev lähenes mere hädalisele kuni 75 meetrini. Tuli oodata valgenemist ja tormi nõrgenemist.

Tuul vaibus küll mõnevõrra, kuid enne valguse saabumist laeva olukord halvenes ja helikopter saadeti uuesti välja. Korealastest meeskond tahtis alul helikopterist allalastud kõit siduda laeva külge ja kui selle hädaohtlikkus neile selgeks tehti, mähkisid kuus meest korraga end kontrollköie külge. Lõpuks seersant Stewart laskus alla laevale asja organiseerima. Helikopter tõi kahe tripiga ära 11 meest, kuna üheksa merehüpanud meest korjasid ülès kaks „Zodiakki" (motoriseeritud kummipaadid).

Suure osa ajast tiirles laeva kohal uus Aurora tüüpi valvelennuk. Lennuk pidas sidet merehädalisega, Halifaxi keskusega, Iroquois'i ja selle helikopteriga ning 450 km eemaloleva mootorlaevaga, millel oli üks korea keelt valdav mees,kes lahendas keelelised probleemid.

Major Margus Aruja on navigaator ja laeval oleva kahehelikopterilise üksuse komandör. Talle annetati „Medal of Bravery" — Kanada vahvusemedal.

Ilmus

Ainulaadne ja harukordne fotode-dokumentide kogu

VABADUSSÕJA MONUMENDID ISESEISVAS EESTIS

EÜS Põhjala 100. aastapäeva juubelijäljaandena on eesti ajaloole talletatud ja järgnevatele generatsioonidele jäädvustatud fotod ja faktid Eesti Vabadussõjas langenute mälestussammastest, mida okupatsioonivõimud kodumaal on jäägitult hävitanud. Siin on jäädvustatud soomlase Unio Hiitonen'i ainulaadne fotode kogu, koos faktide ja kirjeldusega iga mälestussamba kohta.

Tegevtoimetaja ja ingliskeelne kokkuõte: Esmo Ridala.
Unio Hiitonen – fotode koguja jutustab.
Ajaloolise tagapõhja kirjeldus – Helmut Maandi.

Hind $13.00. Postiteel tellides lisandub saatekulu Kanadasse $1.15, USA-sse $1.48.

MÜÜGIL „MEIE ELU" TALITUSES
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Trükkal võitis 40 miljon dollarit

Chicago trükitööline Michael E. Wittkowski võitis Illinoisi Lotto'ga 40 miljoni dollarit, mis on maailma suurim loteriivõit. Talle makstakse kahekümne aasta kestel 1,55 miljonit aastas. Rohukaupluse omanik, kes müüs võidupileti,saab 400 000 dol.

26-aastane trükkal ütles tv-kaamerate ees, et ta kavatseb jagada raha oma isa ja õega ning elada edasi nagu enne. Esimene ost aga on kihlasõrmus pruudile.

Perekond ostis loteriipileteid 35 dol. eest, 40 miljoni võitja aga ainult ühe.

Minimaalpalk tõuseb

TORONTO — Ontario valitsuse kavas on tõsta töötajate miinimumpalka eeloleval sügisel $4.00 peale tunnis, vaatamata hoiatusele, et selle tagajärjel ajutise tööjõu kasutajad hakkavad suuremal määral läbi ajama oma tööjõuga. Kanada „Economic Co-operation and Development" organisatsioon on pidanud juba praegust miiniumpalka — $3.50 liiga kõrgeks tasuks noortele ja õppimata töölistele. Nende töö ei vasta ettenähtud palgale.

SPORT

Leida Leesment kaotab töökoha

STOKHOLM (EPL) — Leida Leesment, maailmakuulus Malmö-tüdrukute juht, kaotab oma töökoha vanute tõttu... Leida Leesment on olnud üks Malmö parimaid reklaamitegijaid. Tema kuulsus üle maailma pole ainult tulnud kasuks Malmöle, vaid kogu Rootsile.

Aga Malmö kommuun, kes siiani on talle maksnud konsulendi palka, ei taha seda enam edaspidi teha. Leida Leesment on liiga vana!

Möödunud aastal teatas kommuun, et Leida Leesment enam ei saa edasi töötada. Jõuti siiski kokkuleppele pikendada tema tööd veel aastaks pärast pensioniiga. Seega käesoleva aastani.

Kui Malmö-tüdrukud tahavad ka edaspidi kasutada Leida Leesmendi oskusi, peavad nad oma kasinast kassast ise maksma tema palga. Pole sugugi kindel, kas nad sellega toime tulevad. Rahad lähevad ju kõik treeningute ja reisikulude katmiseks.

Eesti arst valvekorras

15. ja 16. septembril
dr. R. Pahapill 921-7777
22. ja 23. septembril
dr. R. Vanaselja 921-7777

Teadaanne pensionäridele

Eesti Pensionäride Klubi laulukoor alustab tegevust kolmapäeval, 19. sept., teised huviringid: käsitöö-, male- ja bridzhiring kolmapäeval, 26-dal sept. ja samal kuupäeval avatakse ka raamatukogu. Tervisvõimlemise algus on esmaspäeval, 1. okt.

Gaid- ja skautjuhtide aastakoosolekud

toimuvad Kotkajärvel laupäeval, 29. ja pühapäeval, 30. septembril 1984, millest palutakse osavõtta kõiki gaid- ja skautjuhte. Käesolev teade on mõeldud kutsena. Registreerimine laupäeva hommikul kell 9.00. Koosolekute algus kell 10.00.

EGMK JA ESMK

Teadaanne

T.E.S. Lasteaed algab laupäeval, 15. septembril kell 9:30 e.l. Eesti Majas. Registreerimine toimub samal päeval. Vastu võetakse lapsi, kes on sündinud 1981. aastal ja varem.

Ekslikud teated

Esto '84 pidustuste raames toimunud Esto Visioni kirjelduses („Meie Elu" nr. 29) on viimase lausena trükitud: „Evelyn Koop sai kõige lõpuks veel erilise ingliskeelse kiituse valjulthääldajast moodsa võimlemise liidu presidendi pr. Taylor'i poolt." Kui selle moodsa võimlemise liidu nime all on mõeldud Canadian Rhythmic Sportive Gymnastic Federation'i, mis on ainukene moodsa rütmilise võimlemise keskorganisatsioon Kanadas, siis see teade „Meie Elus" on ekslik. Selle organisatsiooni president ei ole mitte Taylor vaid on Kaarina Dillabough.

●

Kui enne Los Angeles'i olümpiaadi „Meie Elus" ilmus teade, et Evelyn Koop on määratud Kanada poolt olümpiamängudele moodsa rütmilise võimlemise võistluste kohtunikuks, siis oli see enneaegne. „Toronto Star" hiljem kirjutas, et see teade (mis ilmus ka mujal), oli avaldatud informatsiooni alusel, mis ei olnud Canadian Rhythmic Sportive Gymnastics Federation'i poolt. Kohtunikuks oli määratud Tamara Bompa Toronto York ülikoolist.

H.R.

Juhid meenutasid Kotkajärvel Maailmalaagrit

Augustikuu viimasel nädalalõpul kogunes skautide ja gaidide maailmalaagri „Eesti Lipp" juhtkond Kotkajärvele, et esmakordselt pärast laagri lõppu kokku tulla ja mõtteid vahetada kuus nädalat tagasi lõppenud eesti noorte suurkogunemise kohta.

Vahepeal oli üleelatud vahetult maailmalaagrile järgnenud Esto '84. Mõned juhid olid leidnud aega puhkuseks, teistel ootas see veel ees. Kõik tundsid aga, et on vabanetud koormast, mis kuigi meeldiv, hoidis meeled pinge all. Vastutus üle maailma siia tulnud gaidide ja skautide heaolu eest lasus Kanada malevate juhtide õlgadel. See vastutus kestis paljudel juhtudel kuni kaks nädalat, kuna esindusüksused jõudsid kohale enne laagri algust.

Nüüd oldi tagasi tuttaval Kotkajärvel, kuid seekord ilma poiste ja tüdrukuteta. Kohad, kus mõni nädal tagasi rõkkas Uhendriikide, Rootsi, Austraalia, Saksamaa ja Kanada eesti noorte laul ja naer, olid tühjad. Püstijäänud all-laagrite väravad ja tuhastunud lõkkeasemed näitasid, et siin on elanud keegi. Kõigisara kaunistamiseks kasutatud hiigelpikk sinimust-valge lint oli üleelanud vihmasajud ja püsis kohal. Peamajast oli kadunud seal toimunud skautlik/gaidlik näitus.

KOOSOLEKUD

Ilm sellel nädalalõpul oli südasuviselt soe. Koguneti laupäeva hommikul kella kümneks köögi juurde, kus kees kohvikatel. Tass kohvi ja siis Anton Õunapuu väljakule lipuheiskamisele. See tähistas nõupidamise algust. Koosolekud toimusid väljas juhituna maailmalaagri juhi skm. Egbert Runge ja abijuhi ngdr. Anne-Mai Kaunismaa poolt. Käesolev kokkutulek oli mõeldud mõtete vahetamiseks. Pikem ülevaade maailmalaagrist koos majanduslike aruannetega esitatakse skaut- ja gaidjuhtide aastakoosolekule, mis toimub septembri lõpus.

Uldiselt arvati, et maailmalaager õnnestus hästi. Viimase,see on külalispäeva programm, kannatas vihma tõttu. Kahjuks puudub kontroll ilmataadi tujukuse üle. See asjaolu muidugi vähendas ka laagri külaliste entusiasmi, sest kellelgi ei meeldi kuulata ettekandeid või jalutada laagriplatsidel märgades riietes. Programmi lühendati, kuid see siiski toimus. Õhtust lõkkeõhtut vihm ei seganud.

Maailmalaagri vanemskautide, vanemgaidide ja vendurskautide allagrid olid viidud laagri südamikust eemale paar aastat tagasi ostetud uudismaale. See raskendas sidepidamist seal asuvate all-laagrite ja maailmalaagri juhtkonna vahel. Otsuste tegemiseks oleks kohal pidanud olema mitme juhi asemel üks vastutav juht, kuna uudismaal asuv laager moodustas omaette geograafilise ühiku. Samuti leiti, et korralikuks skautlemiseks uudismaal tuleb sanitaarolusid parandada.

Programm oli huvitav ja jooksis sujuvalt. Ööpäevasele matkale järgnes päev hiljem väljasõit laagripiirkonna vaatamisväärsustega tutvunemiseks. Tingitult matkast oli väljasõidul märgata väsimust.

MAAILMALAAGRI KÕRGPUNKTIKS

Maailmalaagri kõrgpunktiks oli kahtlemata Eesti lipu sajaaastase juubeli tähistamine, mis oli suurepäraselt läbiviidud ja kutsus esile vaimustust. Laager oli oma nime vääriline.

Kuna maailmalaagrit lühendati ühe päeva võrra, et osa võtta pühapäeval, 8. juulil Torontos toimuvast Esto avamisest, siis tekitas see juhtkonnale mitmeid raskusi. Poisid ja tüdrukud lahkusid laagrist pühapäeva varahommikul,jättes laagri lammutamise juhtkonna hooleks, kes ei saanud osa võtta Estoramast Ontario Place'is. Vaatamata vihmale,püüdis Uhendriikide esindusüksus panna oma varustuse kokku laupäeval, et seda saata Lakewoodi. Öö vastu pühapäeva veedeti teiste üksuste telkides või hoonetes.

Kõiki neid asjaolusid sõeluti kahel koosolekul enne ja pärast lõunasööki, et järgmine kord paremini teha. Oskus skautlikke üritusi hästi korraldada,põhjeneb pidevale treeningule ja õpitu meelespidamisele. Selles suhtes on pärast suurkogumisi toimuvad koosolekud sama tähtsad kui enne neid üritusi peetavad nõupidamised.

VALGUSPILDID

Pärastlõunal siirdus maailmalaagri juhtkond Clearwateri järve äärde, mis asub Kotkajärvelt kaks kilomeetrit eemal, et seal õppida maailmas läbilöönud uut veespordi ala: purjelauaga sõitmist. Paljudel oli see esimene võimalus proovida hoida tasakaalu lauatükil, millele puri peale pandud. Kukkumine oli paratamatu. Kohe avastati, et vesi on kukkudes pehme. Teised osavõtjad jäid vana ja ammu äraproovitud veespordi juurde — ujumine.

Õhtusöök oli piduliku ilmega kaetud laudade ääres. Pärast seda toimus valguspiltide ja videofilmi vaatamine. Ants Kütt oli saunamehe ameti kõrval laagris, nagu alati, olnud ka terava silmaga fotomees ja tagajärjeks oli mõnisada heakvaliteedilist valguspilti, mis tõid tagasi silme ette laagri rõõmsad päevad. Sama oli videolindil teinud Eugen Paas. Televiisori ekraanil jooksis maailmalaager kuivas ja märjas ilmas, saateks selgesõnaline kõne või muusika vastavalt pildile.

Pühapäeva hommikul serveeriti hommikusööki ja pärast seda võis kohalejäänud juhtkond leida endale kohast tegevust. Purjelaua pisikust nakatatud juhid võtsid muidugi suuna tagasi järve äärde.

Toitlustamist korraldas maailmalaagri majandusjuht gdr. Anne Orunuk. Pereemaks oli Eda Loo.

Piiskop . . .

(Algus esiküljel)

ta rõhutas vajadust rahval ja vaimulikel kinni pidada Kristuse õpetuse põhilistest alustest ja kanda need edasi moodsa aja arusaamiste ja võimaluste kohaselt.

Vabaõhujumalateenistus kestis 2 tundi. Osavõtjate seas oli hulk vaimulikke, diagnitaare ja rahvast, rohkem kui 250,000. Pärast päikese loojumist oli altar kunstlikult valgustatud ja pakkus võrratut vaatepilti. Enamik jumalateenistusest osavõtjaist läitis küünlad.

Enne lõpupalvust paavst jagas armulauda noortele ja siis teistele. Nende seas olid kindral-kuberner, Kanada peaminister John Turner ja Quebeci peaminister Rene Levesque. Sellel järgnes kingituste üleandmine paavstile.

Viimaseks meeltülendavaks momendiks oli rahva õnnistamine paavsti poolt ja Meie-Isa-Palve laulmine. Jumalateenistus oli hästi organiseeritud ja möödus vahejuhtumisteta.

Paavst John Paul II jääb Kanadasse kuni 20. septembrini,külastab seitsmet provintsi ja peab 12-nes kohas kokku 13 jumalateenistust.

„VÕITLEJA" KIRI PAAVST'ILE

Ingliskeelne kiri paavst John Paul II-le, mille koostas „Võitleja" toimetuse kolleegium, kunstnik Joann Saarnidu poolt illustreerituna ja ümberkirjutatuna gooti tähestikus, antakse üle paavstile ökumeenilisel jumalateenistusel St. Pauli kirikus reedel, 14. sept., piiskop Karl Raudsepa poolt lühikesel audientsil, kus paavstile tutvustatakse kõrgemaid vaimulikke, kes on kutsutus osa võtma ökumeenilisest jumalateenistusest.

Kunstnik Joann Saarniit lõpetas „Võitleja" kolleegiumi kirja kaunistamise ja ümberkirjutamise gooti tähestikus paar tundi enne haiglasse viimist ja 12 tundi enne surma. Paavstile saadetava kirja viimistlemine oli tema viimaseks tööks.

Paavsti sõidu ajal ökumeenilisele jumalateenistusele, on suletud liikumiseks Avenue Rd. Queen's Park, University, Queen, Church ja Bloor E. tänav. Bloor E. tänav jääb suletuks autosõiduks kogu jumalateenistuse ajaks. Vaimulikel, kes võtavad osa ökumeenilisest jumalateenistusest, tuleb võtta kaasa oma ametirõivad kohvriga. Umberriietumine on ette nähtud kiriku kõrvalruumides. Sealt minnakse ühises protsessioonis kirikusse. Samas korras minnakse kirikust kõrvalruumidesse pärast jumalateenistust. Seal tutvustatakse paavstile vaimulikke ja antakse neile võimalus lühikeseks mõtetevahetuseks paavstiga. Selle võimaluse juures piiskop Karl Raudsepp annab üle paavstile „Võitleja" toimetuse kolleegiumi kirja, mis on kirjutatud alla 7 liikme poolt. Audientsile järgneb ühine eine.

Püütakse keelustada kommunismivastast filmi

Torontos näidatakse praegu mitmes kinos kommunismivastast filmi, mida üks Edmontoni advokaat püüab keelustada. Hollywoodi filmi „Red Dawn" näitab N. Liidu langevarjurite, Kuuba ja Nikaragua üksuste invasiooni ühte väikesesse USA linna,vallutatud Mehhikost. Neile asuvad vastu kohalikud teismelised, moodustades „metsavendade" jõugud, võites linnale vabaduse. Advokaat Michael Ritter väidab, et film kutsuvat esile kommunistlike maade elanike vihkamist ja esitas kaebtuse nii Kanada välisministeeriumile kui ka Alberta peaprokurörile.

Katk hävitab rootsi vähid

Rootsi vähid jäävad jõgedes ja järvedes üha haruldasemaks. Viimase kahe aasta jooksul on vähid kadunud veel 50—100 veekogust.

Vanad tuntud vähiveed Kesk-Rootsis kannatavad nüüd katku all. Ainult Põhja-Rootsi, Öland ja Gotland on pääsenud katku hävitustööst. Nüüd püütakse rootsi vetest ainult 100 tonni vähke, mida tuleb võrrelda 2000 tonniga, mis igal aastal imporditakse Türgist ja mujalt.

Rootslased loodavad nüüd signaalvähkidele, mis on toodud USA-st ja katku vastu resistentsed. Signaalvähke leidub umbes 400 veekogus.

Kui katk on tabanud ühte veekogu, pole siiani olnud võimalik sinna uuesti paigutada rootsi tavalisi vähke, tuleb kasutada signaalvähke. Nende levitamine on siiani olnud edukas.

EPL

MÕTTESÄHVATUSI

Enamik mehi valib oma naised valgustuse juures, mida ta ei tee ülikonnariide valimisel.

●

Kus edevus algab, lõpeb mõistus.

●

Töö on kuur, kus puhatakse ennast puhkusest välja.

●

Mood on univormisund tsivilistidele.

●

Varem kandsid naised riideid, mis neid katsid. Nüüd eelistatakse riideid, mis võimalikult vähe katavad.

●

Esiteks lõi Jumal mehe, siis naise. Hiljem oli Loojal mehest kahju ja ta kinkis talle tubaka.

●

Üldiste valimiste puhul on isegi shlaagerilauljatel hääl olemas.

Kogunud NIHITS

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

PRIVATE

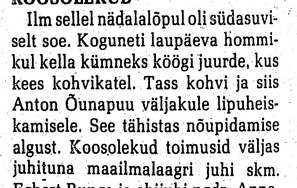

„OPEN HOUSE"
September 22. ja 23. kella 12.00-3.00 p.l. Wasaga Beachis — #66, 54th tänav, lõunapool Mosley Ave. $74,900.00 privaat müük. Kivimaja, plaanitud ja ehitatud pensionärile. 2 magamistuba, elutuba, söögituba, köök ja „päikese ruum" (40 ft. klaasi), vannituba, hoiuruum, garaaž kahele autole. Kõik on talvekindel ja elektriga köetav. Lisaks külalismaja ja tööriistade panipaik. Krunt 105'x142', planeeritud, suured puud, väga privaat, puuaed 5'6" kõrge. @ $19,900.00 väärtusega maatükk saadaval 111'x142' aiaga ümbritsetud.
Helista 1-416-233-8883 ehk Wasaga Beach 1-705-429-5058.

Heinsoo Insurance Brokers Ltd.

Eesti Majas
958 Broadview Avenue, ruum 202,
Toronto, Ontario M4K 2R6
Telefon 461-0764

Mida ütleb valitsuse kompuuter eestlastest

Mida teab valitsuse kompuuter Kanada eestlastest? Neil, kes käisid Toronto näitusel oli võimalus „vestelda" raaliga valitsuse paviljonis kas inglis- või prantuskeeles. Kompuuter tutvustas end nimega „Multifax" ja ütles, et tema programmi on valmistanud „Multiculturalism Canada".

Kui raal kuulis, et küsija soovib andmeid eestlaste kohta, tuli informatsioon:

KANADAS 15.915 EESTLAST

Enne Teist maailmasõda oli sisseränd-Eestist väga väike. Pärast sõda umbes 13.500 eestlast tulid Kanadasse ajavahemikul 1946–1955, peamiselt Saksamaalt, kuhu nad olid põgenenud enne sovjettide jõudmist Eestisse. Järgnes ennesõjaaegsete immigrantide asumispiirkondade loetelu lääneprovintsides ja informatsioon, et pärast sõda eestlased asusid peamiselt Ontariosse, osa Briti Columbiasse, Albertasse ja Quebec'i. Neid ahvatlesid suured linnad, sest üldiselt eestlaste võimed sobisid rakendamiseks tööstuses ja äritegevuses. 1981. a. rahvaloenduse andmete järgi oli 15.915 eesti päritoluga kanadalast, 11.800 Ontarios, 2.065 Briti Columbias ja 745 Quebec'is.

Eesti ühiskonna liikmete vajadustega tegelevad paljud hariduslikud, kultuurilised ja sotsiaalküsimustega tegelevad organisatsioonid. Haridus-likus osas on peamiseks ülesandeks Kanadas sündinud nooremale generatsioonile eesti keele õpetamine, aidates nii säilitada nende kultuuripärandit. Kanada ja USA eestlaste vahel on tihe side ja iga nelja aasta järele korraldatakse ühiselt suur pidustus, vahelduvalt kummalgi maal.

Kuigi võrdlemisi väike oks Kanada perekonnapuus, on eestlased mitmel viisil andnud oma panuse Kanada kultuurielus. On ilmne, et eestlased ja eesti päritoluga kanadalased kasvavad ja edenevad grupina Kanadas.

78 RAHVUSGRUPPI

Edasi raal tutvustas seda,mida valitsus on teinud mitmekultuurilisuse viljelemiseks ja pani omaltpoolt proovile küsija teadmised sellest. Küsimustest ja vastustest selgus, et Kanadas ilmub umbes 250 etnilist ajalehte 36-es keeles. Ontarios on esimene mitmekultuuriline tv-jaam maailmas. Kanadas on 6 mitmekultuurilise saatekavaga raadiojaama. Erinevaid rahvusgruppe on Kanadas 78 ja need moodustavad ligi 30 protsenti elanikkonnast. Aastate kestel on Kanadasse tulnud rahvast kogu maailmast, moodustades omapärase kultuurilise segu — Kanada kultuurilise mosaiigi.

Niipalju kokkuvõtlikult valitsuse kompuuteri informatsiooni küsijale, kes erapooletuse mõttes oli soomlane.

-ne.

Ontario parlamendivalimisi on oodata novembrikuus ja erakondade organisaatorid kibedas tegevuses. Eestlastest on konservatiivide partei üheks sidemeheks (Liaison Officer) Victor Rein, kes on Ontario Oriole Progressive Conservative erakonna ja Don Valley Federal Progressive Conservative erakonna abipresident. Pildil Victor Rein (paremal) koos minister dr. Robert Elgie (Consumer and Commercial Relation) ja tema parlamentaarse assistendi John Williams'iga.

IV Ülemaailmne Eesti Arstiteadlaste Kongress

Ühendatud ülemaailmseid arstiteadlaste kongresse on peetud Eesti Päevade raamides alates 1972. aastast. Esimese kongressi algataja ja organiseerija oli kadunud dr. Priit Paas.

Seekordse IV kongressi, mis peeti 9. juulil Royal York hotellis, hommikupoolne osa oli teaduslikeks ettekanneteks, millele järgnes pealelõunane osa osavõtmiseks teadlaste kokkutulekust.

Kongressist võttis osa 114 inimest. Osavõtjad jagunesid järgmiselt:

Australia — 3, Austria — 1, Inglismaa — 3, Kanada — 39, Põhja-Ameerika Ühendriigid — 35, Rootsi — 32, Saksamaa — 1.

Kongressi avas dr. Hans Sepp Torontost. Ameerika kolleegide nimel tervitas dr. Arvo Ederma ja rootsi kolleegide nimel dr. Jaan Novek.

Teaduslikku osa juhatas dr. Arvo Kuld Torontost, kes töötab St. Joseph'i Health Centre's kiirabi osakonnas.

Ettekanded olid järgmised:

Dr. Jüri Kaude: „Tuumamagneetiline resonans ja selle osatähtsus diagnostilise pildistusmeetodina". Dr. Kaude on röntgenoloogia professor ja ülikooli haigla röntgenoloogia osakonna juhatajaks University of Florida juures, Gainesville'is.

Referent esitas teoreetilisi põhimõtteid ja aluseid selle moodsa pildistusmenetluse kohta ja illustreeris oma ettekannet terve seeria piltidega erinevatest haiguskolletest inimkehas. See moodne menetlus on järjekordseks edusammuks diagnostilises röntgenoloogias, mis algas kompuuter-abistatud tomograafiaga mõned aastad tagasi.

Dr. Olaf Kibe: „Isikuvabadusest ja arengust tervishoiu alal sotsialistlikus Rootsis". Dr. Kibe, kes on tegutsenud Rootsis sisehaiguste erialal ja eriti südamehaiguste arstina, töötab silmapilgul tööstushaiguste alal Sundsvall'is.

Referent esitas ülevaatliku pildi arstide isikuvabadustest ja töö oludest. Küllaltki pessimistlikus ettekandes oli ära toodud seadustega sissetoodud kitsendused, mis on asetanud arstid rasketesse olukordadesse ja vähendanud nende töövabadust. Referent mainis patsiendi õigust oma haigusloo lugemiseks ja paranduste tegemiseks! Arstiteaduslikud otsused on viidud poliitilisetele alustele, mis lõpetavad erapatsiendi ja eraarsti seisuse. Paljud kõrgelt kvalifitseeritud õppejõud lahkuvad kohtadelt, et mujal tööd teha. Isegi lõpliku otsuse tegemine arstide valikul ametkohtadele on ära võetud osakonna juhatajatelt ja antud ametiühingu(te) otsustada.

Gunnar Hiis: „Viirusvastane kempteraapia tänapäeval". Gunnar Hiis töötab Stokholmis Wellcome Foundation of Scandinavia Ltd. juures arstiteadusliku informatsiooni osakonna juhatajana.

Referent esitas lühikese ajaloolise ülevaate viiruste avastamise ja nende struktuuri kohta, mainides, et senini on olnud ainsaks effektiiveks ravimeetodiks profülaktiline vaksiinide kasutamine.

Viimaste aastate edusammud molekulaarbioloogias on loonud alused keemiliste ainete väljatöötamiseks, mis kahustavad viiruste eriainevahetust. On võimalik valmistada ensüüme, mis spetsiifiliselt tõkestavad teatavaid ainevahetusprotsesse viirustes. Kuna aga paljud ainevahetuslikud protsessid on samad ka inimrakkudes, siis võib oodata kõrvalmõjude tekkimist suuremal arvul. Referant peatus lähemalt uute viirusevastaste arstimiste juures, tõstes esile acyclovir preparaati herpes viiruse paikseks ravimiseks.

Dr. Maano Milles: „Näopaistetuse mõõtmine ja vähendamine pärast näokirurgiat". Dr. Milles on Assist. Professor, University of Medicine and Dentistry, New Jersey, juures ja töötab näo ja suu kirurgina.

Referent andis ülevaate uurimisprojektist, mis käsitab uue mõõtmisaparaadi ehitamist ja selle praktilist rakendamist näopaistetuse (kontuuride) mõõtmisel. Aparatuuri kasutamist illustreeriti terve rea piltide ja tabelitega. Referent puudutas ka mõõtmiste märgistamist ja matemaatilisi aluseid mõõtmiste täpsuse ja reproduktsiooni kohta. Seega oleks loodud alus ravimeetodite ja ravimite tõhususe objektiivseks võrdlemiseks.

Dr. Maret Truuvert: „Uuematest arengutest preventiivhambaravis". Dr. Truuvert töötab hambaarstina Torontos erialaga laste hambaravi.

Referent esitas ülevaate plastmassi kasutamisest kaariesi profülaktikas.

Olgugi, et lisandid joogiveele on alandanud hambasööbija sagedust, eriti laste juures, on võetud kasutamisele uuemaid ravimeetodeid individuaal-patsientide juures.

Referent illustreeris tehnilist läbiviimist, rõhutades raskusi, mis on üles kerkinud praktilises rakendamises.

Dr. Arvo Neidre: „Uuematest meetoditest ortopeedilises kirurgias". Dr. Neidre on Assist. Clinical Professor, Dept. Orthopedics University of Texas Health Sciences Centre, San Antonio's.

Referent illustreeris paljude piltidega ortopeedilisse kirurgiasse kuuluvaid haigusjuhte ja nende moodsat ravi.

Referent kirjeldas suuremaid õnnestusjuhtumeid, mis on seotud komplitseeritud luumurretega. Nende ravi all puudutati ka luude siirdistustusi. Samuti illustreeriti ka moodsat vildakselgsuse (skolioosi) ravi.

Dr. Riivo Ilves: „Kopsuvähk ja tema ravi". Dr. Ilves töötab kirurgina St. Joseph'i Health Centre's Torontos.

Referent esitas ülevaate kopsuvähja sagedusest ja mainis, et viimaste aastate jooksul on kopsuvähk väga sagedaseks muutunud naiste juures, „tänu" nende laialaulatuslikule suitsetamisele, mis sai alguse pärast Teist maailmasõda.

Referent võrdles kopsuvähja rakkude erinevaid tüüpe ja nende sobivust nii kirurgilise kui ka kiiritusraviga.

Ettekantud andmed põhjenesid ühisuurimistööle, mis on läbiviimisel Kanada ja Ameerika suuremate vähja uurimiskeskuste vahel.

Ettekanded, mida jälgiti suure huviga, olid kõrge teadusliku tasemega. Seekordne kokkutulek andis järjekordselt hea ülevaate arstiteaduslikest edusammudest ja meie hambaarstide ja arstide panusest vastavatel erialadel. On väga huvitav ära märkida seda suurearvulist erialade kogu, millega meie kolleegid tegelevad ülemaailmses ulatuses.

Jääb ainult loota, et ka järgmiste Eesti Päevade raames tullakse kokku uute avastuste ja kolleegide panuste kuulamiseks.

Tuleme ka kokku selleks, et „tolmu pühkida üliõpilaspõlve mälestustelt ja uuendada vanu sõprussidemeid."

DR. H. SEPP

Kiitev hinnang eesti filateeliale

„Svenska Dagbladet" toob filateelia osakonnas Sigurd Tullbergi artikli, milles käsitletakse „Eesti Filatelisti" viimast numbrit. Artikkel algab küsimusega: „Kas olete lugenud „Eesti Filatelisti"? Ei ole? Siis olete jäänud ilma filatelistlikust elamusest hoolimata sellest, kas te kogute Eesti marke või mitte."

„Viimane E.F." number on rikkalikult illustreeritud. Ja millised artiklid! Eesti omab pika ja sündmusterikka postiajaloo ja lühikese ning filatelistlikult väga huvitava postmarkideajajärgu. Pidage silmas, et Eestis on postivalitsus asutatud juba aastal 1632, sellega neli aastat enne kui Rootsis!"

Artikkel tutvustab EF kirjutusi ja rõhutab eriti Elmar Ojaste osa toimetajana ja artiklite autorina. Soovitab lugeda kirjutusi Rootsi postiajaloo kohta.

„EF-i lugedes selgub, et väikese riigi suhtliselt väike postmarkide arv (lokaalsetega kokku u. 200) pakub haruldaselt palju filatelistlikku huvi. Tuleb imestada, et eksiilfilatelistid on oma artiklite jaoks saanud nii palju väärtuslikku ainet. Kogu ajakiri on otse leidudekaevandus olulise materjali kohta, kõik väga hästi illustreeritud."

Haapsalu postiajaloo artiklit nimetatakse briljantseks.

Elmar Ojaste on kirjutanud ka teedrajava artikli eesti laevaposti kohta. Nõukogude okupatsiooni ajal sattusid eesti filatelistid kahtlaste nimekirja. Juunis 1940 põletasid venelased ära tarvitusel olevad kirjamargid (tüübist president Päts), ka sakslastel olid hiljem oma meetodid posti osas, nagu Mändvere kirjutab. Esimest korda esineb artikkel aktuaalse ja armastatud, kuid vähe tähelepandud ala kohta nagu postkaartide korjamine.

Tervikuna iseloomustab 1984.a. EF-i — nagu selle eelkäijaidki — pillav filatelistlik rikkus ja külluslik filatelistlik materjal, mida lühikeses arvustuses pole võimalik esile tuua."

Rõhutatakse, et enamik artikleid on tõlgitud ka saksa või inglise keelde, mis teeb need kättesaadavaks.

Eesti algkool stardib 18. septembril

Algkooli õppetöö TES Täienduskoolis algab Eesti Majas, 958 Broadview Ave. Toronto, teisipäeval, 18. septembril s.a. kell 19.00. Edaspidi toimub õppetöö teisipäeva õhtuti.

Eesti algkooli õppetöö toimub koostöös Toronto linna koolivalitsusega. Kooliealised on kõik Torontos ja ümbruskonnas elunevad lapsed, kes on vähemalt seitsmeaastased. Võetakse vastu ka vanemaid õpilasi, kes veel senini ei ole käinud eesti algkoolis. Samuti on ka tänavu kavas vastu võtta uusi ja jätkata tööd seniste eesti keelt mittevaldavate õpilastega.

Koolijaasta sujuva alguse huvides on vajalik, et esimesel koolipäeval oleksid kohal nii uued kui ka senised õpilased. Lühikesest avaaktusest võivad lastevanemad soovikorral osa võtta. Aktusele järgneb uute õpilaste registreerimine ja esimesed koolitunnid teistes klassides.

Palume kõiki selle teadaande lugejaid omapoolselt kaasa aidata, et käesolev teadaanne levineks igasse kodusse, kus leidub koolieelisi noori, kuna senised kogemused näitavad, et lastevanemail on tahet, aega ja võimalusi oma lastele eestikeelse hariduse pakkumiseks.

Kohaliku omavalitsuse haridusosakonna ja provintsi-ning föderaalvalitsuse toetuste abil püütakse õpilaste eesti kooli saatmise kulud hoida nii madalad kui võimalik. Õppevahendid ja õpikud on ka sel aastal kooli poolt tasuta.

KOOLIKOMITEE

Eesti keskkoolis algab õppetöö 28. septembril

Eesti keskkooli õppetöö TES Täienduskoolis algab Eesti Majas, 958 Broadview Ave. Toronto, reedel, 28. septembril s.a. kell 19.00.

Keskkooli võetakse vastu noori, kes on lõpetanud TES Täiendusalgkooli kursuse või mõne teise täienduskooli kuus klassi. Registreerimine ja vastuvõtmine toimub esimesel koolipäeval kohapeal.

Toronto Eesti Keskkool töötab reede õhtuti Eesti Majas täienduskoolile kohandatud keskkooli õppekavade alusel ja ulatuses, mida võimaldab kasutadaolev aeg. Kursuse pikkuseks on kolm aastat.

KOOLIKOMITEE

Eesti gümnaasium alustab õppetööd

Eesti gümnaasiumi õppetöö TES Täienduskoolis algab Eesti Majas, 958 Broadview Ave. Toronto, reedel, 28. septembril s.a. kell 20.00.

Gümnaasiumi võetakse vastu neid, kes on lõpetanud Toronto Eesti Keskkooli kursuse või mõne teise eesti täienduskeskkooli või kes oma eesti keele oskuse ja eestiaineliste teadmiste osas on saavutanud taseme, mis võimaldab neile vastava erikorra alusel kooli sisseastumise. Registreerimine toimub esimesel koolipäeval kohapeal.

Toronto Eesti Gümnaasium töötab reede õhtuti Eesti Majas täienduskooli eriüübilisele iseloomule kohandatud gümnaasiumi õppekavade alusel ja ulatuses, mida võimaldab kasutadaolev aeg koos eriprojektide, eriürituste ja huviala rühmade tegevusega. Kursuse pikkuseks on kaks aastat.

KOOLIKOMITEE

MASSAAZH & TERAAPIA
LEILI TERTS
Registered Massage Therapist
Vastuvõtt kokkuleppel.
Tel. 757-8679

Auhinnasaajad kalapüügivõistlusel. Vasakult — ainukene naisvõistleja Liivi Summa, J. Summa, E. Uibopuu, E. Roo. Foto — J. Säägi

Seekord oli saak hea

Toronto Eesti Õngitsejate- ja Jahimeeste Seltsi suvise hooaja kalapüügi lõppvõistlus toimus pühap., 26. augustil.

Võistlejate kogunemiskohaks oli määratud kell 7.h. Park Modelli restorani vastasoleval endisel Texaco bensiinijaama parkeerimisplatsil, kus Seltsi esimees hr, Riko jagas juhtnööre. Võistlus algas kell 8 e.l. 21 osavõtjaga, kelle kasutada oli 11 paati. Võistluse kohaks oli määratud Royal Beachi ja indiaanlaste (Georgina) saare vaheline järveala.

Nelja tunni jooksul püüti 30 havi ja kolm bässi.

Kell 12 kogunesid võistlejad Royal Beachis. Seltsi varajoidja F. Aadli õuele, kus esimees ja juhatuse liikmed kalu kontrollisid ja kaalusid. Selgus, et seekord ei olnud saak ainult arvult, vaid ka kaalult parim eelmistest.

Kaalumisel selgus: 1. koht J. Summa 7 kg 680 g havi, 2. E. Uibopuu 5 kg 950 g havi ja 3. E. Roo 3 kg 450 g havi. Järgnesid A. Nõmm 3 kg 90 g havi, J. Ani 2 kg 255 g havi, teistel olid vähe kergemad. Suurema bässi püüdis K. Paap 1 kg 60 g.

Kehakinnituse eest hoolitses varahoidja F. Aadli ja joogi eest juhatusliige A. Lukk. Eelmisel võistluspäeval astus E. Uibopuu seltsi liikmeks ja võitis esimese koha, nüüd tegi seda J. Summa ja püüdis ka suurema havi.

Lõpuks seltsi esimees tänas F. Aadlit, abilisi ja võistlejaid.

J.S-gi

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502
MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS
VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks.
Samuti käsitöö kinkeesemeid —
KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal.
Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.
Avatud suvekuudel: nädalapäevil 8.30–5 p.m., laup. 8.30–3 p.m.
Pikkadel nädalalõppudel ka laupäeval suletud.

„KALEVA" kondomiiniumi korterimaja
KOOSOLEK OSTUHUVILISTELE
kolmapäeval, 19. sept. 1984 kell 7.30 õ. Eesti Majas klassiruum no. 10, 958 Broadview Ave. VEEL HÄID KORTEREID SAADAVAL. ● NAUTIGEM uut ja muretut elu, puhtust, mugavust ja ilu, mida leiate „Kaleva" eestlaste korterimajas koos väga soodsate hindadega. Asukoht #1 Innismore Cres., Scarborough (Innismore Cres. ja Victoria Park).

RE & RE AUTO COLLISION
TEEN IGASUGUSEID AUTOKERE PARANDUSI
Räägitakse eesti keelt. — R. POLASHEK
Helistage: 251-4544. Külastage: 37 Magnificent Rd., Etobicoke

HILLSIDE BAKERY
and Delicatessen
2851 Lawrence Ave. E., 261-2238
(Hillside Plaza Brimley nurgal)
SOOME PAGAR
Saadaval —
pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonisai, sepik ja rukkileib. Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused. ● Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale. ● Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. ● Suitsukalkunid tellimise peale.
Omanik AKE SAARINEN

Modern Trend Interiors
475-6337
Heakvaliteedilist skandinaavia teak-, rosewood- ja tammepuumööblit
SÖÖGITUBA ELUTUBA
MAGAMISTUBA
STEREO/VIDEO ÜHIKUD — LAMBID JA LAELAMBID
Soodsad hinnad, isiklik teenindamine, tasuta kojutoomine Torontosse ja lähikonda.
7310 WOODBINE AVE. – MARKHAM – PÕHJAPOOL STEELES AVE. E.

Kanada suurim moodsa võimlemise kool
„KALEV ESTIENNE"
alustab treeninguga.
Registreerimine moodsa rütmilise võimlemise klassidesse toimub 17. sept. kella 6.00 — 8.00 Glenview Public School (Avenue Rd. ja Lawrence Ave.).
Registreerimine moodsa võistlusvõimlemise klassidesse toimub 10. ja 17. sept. Deer Park Public School'is (St. Clair & Yonge). ● Laste EESTIKEELSE rühma tunnid laupäeval Deer Park'i võimlas kella 12.30 — 1.30 ja 1.30 — 2.30.
Informatsiooniks helistada 889-7889, 465-7020.

KIRJAND
□ K

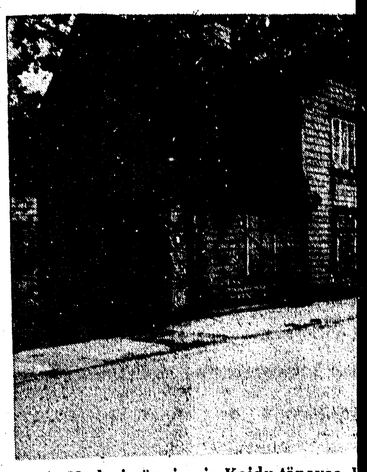

Marie Underi sünnimaja Koidu tänavas, l
sellises seisundis kui see oli just enne l
elaniketa ja suletud luukidega — ei mi
mälestuseks . . .

Marie Underi s lammuta

STOKHOLM — Marie Underi sünnimaja Tallinnas, Koidu tänavas, mille ette eesti luulearmastajad poetessi tähtpäevadel asetasid lilli, on ootamatult lammutatud, vaatamata sellele, et suure luuleta- ja postuumne rehabiliteerimine nõukogude okupatsioonis on teinud edusamme.

Selle taustal ei ole suudetud sumbutada kriitikat ega asja maha vaikida, kuigi tagasihoidlike ridadega, ja kus vastutav linna täitevkomitee ennast vastutusest lahti ütleb — lammutamine sündinud otse vastu keeldu omavoliliselt, mispärast vastava käsu andja võetavat administratiivvastutusele.

Lammutamine sai avalikuks ajalehes „Sirp ja vasar", kus kirjanik Jaan Kross kolleegi Paul Rummo mälestusartiklis märgib, et Rummo viimaseks tööks oli Marie Underi valikkogu koostamine, mis nüüd on ilmunud. Rummo tuleb siis asja juurde järgmiselt:

Jaan Kaplinsk allegoorilin vabaduse j

Eesti kirjandus laabub — selle pealkirja all New Yorki Times teli-tus andis edasi rahvusvaheliselt kirjanike (PEN) konverentsilt Tokiost kirjelduse eesti kirjanduse elujõust ja peatus lähemalt Jaan Kaplinski ühe poeemi juures, mis on saanud suure populaarsuse osaliseks ning tõlgitud paljudesse keeltesse.

Selle, okupeeritud Eesti kirjaniku poeemi tõi esile rahvusvahelisel PEN Klubi konverentsil kirjanik Kurt Vonnegut, kes seda poeemi pidas perfektselt imeväärseks, üheks allegooriliseks karjeks vabaduse järele, ühe rahva poolt, kes anastati 1940. a. N. Liidu sõjaliste jõudude poolt.

Selle, okupeeritud Eesti kirjaniku poeemi tõi PEN Klubi rahvusvahelisele konverentsile professor Aleksis Rannit, Eesti PEN Klubi asepresident, pidades seda hästi kirjutatud võimsaks poeemiks. Ranniti palvel Lowry Nelson, Jr. võrdleva kirjanduse professor Yale Ülikoolis, tõlkis selle poeemi inglise keelde, kasutades selle juures piibel-likku kirjaviisi, milles poeem oli kirjutatud.

KIRJANDUS LAABUB

Times'i telitus lisab sellele teatele juure, et Jaan Kaplinski poeem on äsjane lisand rikkale ning mitmekülgsele eesti kirjandusele. Eesti kirjandus ja kultuur laabub, vaatamata Eesti okupatsioonivõimu tugevale survele. Võrreldes eestlaste arvuga on eesti keeles avaldatud rohkem kirjutisi ja trükitus suhteliselt suuremal arvul kui ühegi teise rahva poolt, välja-arvatud Island.

Jaan Kaplinski ei ole kunagi lähemalt selgitanud oma allegoorilist poeemi, kuid lugejatel pole olnud raske mõista, et see poeem on suunatud venelaste vastu. Eestis see poeem trükiti esimest korda ühes väikeses ajakirjas ja leidis seal avaldamist nähtavasti põhjusel, et tsensur, kes seda luges, ei saanud aru selle sisust.

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

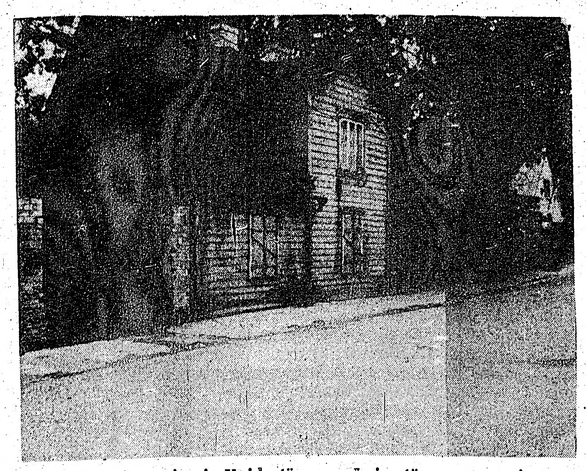

Marie Underi sünnimaja Koidu tänavas, Luise tänava nurga juures, sellises seisundis kui see oli just enne lammutamist: mahajäetud, elaniketa ja suletud luukidega — ei mingit plaati suure luuletaja mälestuseks . . .

Marie Underi sünnimaja lammutati

STOKHOLM — Marie Underi sünnimaja Tallinnas, Koidu tänavas, mille ette eesti luulearmastajad poetessi tähtpäevadel asetasid lilli, on ootamatult lammutatud, vaatamata sellele, et suure luuletaja postuumne rehabiliteerimine nõukogude okupatsioonis on teinud edusamme.

Selle taustal ei ole suudetud sumbutada kriitikat ega asja maha vaikida, kuigi tagasihoidlike ridadega ja kus vastutav linna täitevkomitee ennast vastutusest lahti ütleb — lammutamine sündinud otse vastu keeldu omavoliliselt, mispärast vastava käsu andja võetavat administratiivvastutusele.

Lammutamine sai avalikuks ajalehes „Sirp ja vasar", kus kirjanik Jaan Kross kolleegi Paul Rummo mälestusartiklis märgib, et Rummo viimaseks tööks oli Marie Underi valikkogu koostamine, mis nüüd on ilmunud. Rummo tuleb siis asja juurde järgmiselt:

„Aga Underi enda mälestusega, mille eest hoolitsemine Paul Rummo lahkumise järel seda enam meie kõigi asjaks jäi, oleme lasknud sooritada seda, mida tema poleks lubanud: äsja lammutati Tallinnas luuletaja sünnimaja — tootmiskoondise „Marat" ühe põhimõtteliselt lammutamisele määratud tshekki tuleohutuse tõhustamiseks.

Märkus artikli lõpul: „Maja lammutas tootmiskoondis „Marat", omamata selleks Tallinna Linna RSN Täitevkomitee luba.). Niisuguse kirjandusloolise hoone asemele paigutatav mälestuskivi oleks muidugi parem kui mitte midagi, oleks muidugi ka midagi. Kuid hoone enesega võrreldes oleks see ikkagi kivi leiva asemel."

Tekib küsimus, kas Marie Underi sünnimaja lammutamine toimus „kogemata" ja hooletusest, või on see üks järjekordne näide eesti kultuurilooliste mälestusmärkide hävitamise sarjas, mis seni tulekahjude näol ohvreid nõudnud.

Uued kitsendused raamatute saatmisel Eestist

STOKHOLM — Viimased andmed Eestist kinnitavad, et seal on raamatute sisse- ja väljapääsuks tehtud uusi kitsendusi. Ja samal ajal eesti rahvusliku kultuuri arvel ulatuslikumalt ja üldiselt.

Nii ei anta enam välja ulatuslikumaid teaduslikke töid eesti keeles ja põhilisemad artiklid kultuuriajakirjades on suures enamuses „vennasrahvaste" autoreilt.

Kodumaad külastajail ei ole lubatud viia kaasa ega tuua välja ka neid teosid, milliseid post aktsepteerib ja mis tollil imekombel igakord ei lähe „kaduma". Kui nüüd keegi soovib saata mõnda raamatut välismaale, siis ei piisa enam tema isiklikust loa taotlemisest Tallinnas, kus vastav asutus paar tundi nädalas on avatud. Nüüd saab ta ühekordse loa ainult siis, kui välismaal elava raamatu saaja on tunnistatud vastuvõetavaks.

EPL

Jaan Kaplinski poeem allegooriline karje vabaduse järele

Eesti kirjandus laabub — selle pealkirja all New Yorki Times telitus andis edasi rahvusvaheliselt kirjanike (PEN) konverentsilt Tokiost kirjelduse eesti kirjanduse elujõust ja peatus lähemalt Jaan Kaplinski ühe poeemi juures, mis on saanud suure populaarsuse osaliseks ning tõlgitud paljudesse keeltesse.

Selle, okupeeritud Eesti kirjaniku poeemi tõi esile rahvusvahelisel PEN Klubi konverentsil kirjanik Kurt Vonnegut, kes seda poeemi pidas perfektselt imeväärseks, üheks allegooriliseks karjeks vabaduse järele, ühe rahva poolt, kes anastati 1940.a. N. Liidu sõjaliste jõudude poolt.

Selle, okupeeritud Eesti kirjaniku poeemi tõi PEN Klubi rahvusvahelisele konverentsile professor Aleksis Rannit, Eesti PEN Klubi asepresident, pidades seda hästi kirjutatud võimsaks poeemiks. Rannit palvel Lowry Nelson, Jr. võrdleva kirjanduse professor Yale Ülikoolis, tõlkis selle poeemi inglise keelde, kasutades selle juures piibel-likku kirjaviisi, milles poeem oli kirjutatud.

KIRJANDUS LAABUB

Times'i telitus lisab sellele teatele juure, et Jaan Kaplinski poeem on äsjane lisand rikkale ning mitmekülgsele eesti kirjandusele. Eesti kirjandus ja kultuur laabub, vaatamata Eesti okupatsioonivõimu tugevale survele. Võrreldes eestlaste arvuga on eesti keeles avaldatud rohkem kirjutisi ja trükitus suhteliselt suuremal arvul kui ühegi teise rahva poolt, välja-arvatud Island.

Jaan Kaplinski ei ole kunagi lähemalt selgitanud oma allegoorilist poeemi, kuid lugejatel pole olnud raske mõista, et see poeem on suunatud venelaste vastu. Eestis see poeem trükiti esimest korda ühes väikeses ajakirjas ja leidis seal avaldamist nähtavasti põhjusel, et tsensur, kes seda luges, ei saanud aru selle sisust.

Kaplinski poeem kujunes kiiresti eesti rahva põrandaaluseks hümniks ja varsti sai populaarseks poolakate seas, tõlgituna poola keelde ja levitatuna Poolas „Solidaarsuse" liikmete poolt. Nüüd on see poeem tõlgitud ka jaapani, hollandi ja hispaania keelde.

EESTI PEN KLUBI

Edasi on selles kirjutises märgitud, et hulk eesti kirjanikke on hävinenud Siberis, N.Liidu orjatöö laagrites. Vähestel õnnestus põgeneda Läände. Nende poolt taastati Rootsis Eesti PEN Klubi, mis 1971.a. toodi üle USA-sse. Tänapäeval on Klubil 46 liiget. Eesti poetess Marie Underi, eestlastest ainukene auliige ülemaailmses PEN Klubis, oli mitmel korral esitatud selle klubi juhatuse poolt Nobeli auhinna kandidaadiks. Auhinnad anti teistele.

Eesti ja Läti PEN Klubid on rahvusvahelise PEN Klubi täisõiguslikud liikmed. Nende klubide esindajate vastuseismise tõttu jäi ära 1951. aastal rahvusvahelise konverentsi poolt tervitus-telegrammi saatmine Stalinile, Euroopa vabastamise pärast. Ettepanek sellise telegrammi saatmiseks Stalinile tehti 1951. a. rahvusvahelisel PEN Klubi konverentsil Ida-Saksamaa esindaja poolt. Hääletamisel ettepanek sai poolt 22 häält ja vastu 23 häält. Poolt hääletajate seas oli ka USA esindaja. Vastu-hääletajate seas olid Eesti ja Läti esindajad. Nii olid nemad kaalukeeleks, kes hoidsid ära õnnesoovi telegrammi saatmise Stalinile.

Aeg on läinud edasi ja sellise telegrammi saatmine mõnele Stalini järglasele on kujunenud mõeldamatuks praeguste arusaamiste juures.

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

XVII

Lääneranniku Eesti Päevad
Portlandis
1985

Endel Talviste kavand tuli võitjaks

Eesti Organisatsioonide Liit Läänerannikul juhatus käesoleva aasta algupoole kuulutas välja XVII Lääneranniku Eesti Päevade embleem/rinnamärgi kavandi võistluse. Tähtajaks oli saabunud juhatuse postkasti 10 võistlevat kavandit. Arvestades kavandi ideelist külge, kui ka praktilist rakendamis-võimalust, tuli esikohale Endel Talviste kavand. Auhinnaks $50.

Endel Talviste sündis 24. septembril 1961 Chicagos, kuid asus koos vanematega peatselt Portland, Oregoni, kus veetis oma kooliaastad.

Vaade Portlandist idasuunas inspireeris autorit kujutama Oregoni Kaskaaside kõrgeima tipu Mt. Hood'i siluetti sinise taeva taustal.

Ameerika lääneranniku eestlased korraldavad järjekordselt killapäevad Portland, Oregonis, 1.—5. juulini, 1985. Päevade kava pakub huvi ja vaheldust nii noortele kui vanadele. Kohtame seal sõpru ja tuttavaid, kelle kätt surusime jumalagajätuks Torontos või kunagi palju varem.

O.K.

KAI KÄÄRID
MAALID MÜÜGIL suures valikus.
Helistage ette 225-5595.
390 Princess Ave., Willowdale

Sõnumid ja teated palume toimetusele anda HILJEMALT REEDEL, et kindlustada nende ilmumine järgmise nädala lehes.

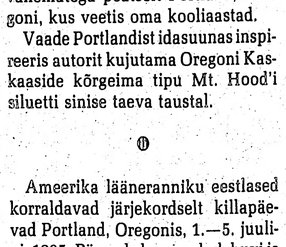

Johannes Randma (surn. 1961 Stokholmis) ja tema abikaasa Meeri Randma (surn. 1983 samuti Stokholmis) pärandasid oma järelejäänud varanduse Stokholmi Eesti Algkoolile, nagu tegi teatavaks koolijuhataja Henno Kirikmäe kooli lõpuaktusel.

Stokholmi Eesti Koolis hakkasid mudilased esimeses klassis juba koolipinki kulutama, Toronto Eesti Sellsi Täienduskoolis algab algkoolis õppetöö teisipäeval, 18. septembril. EPL foto — Tippo

Néeme Järvi üleskutse

Eduard Tubina muusika tuleks helisalvestada

17., 20. ja 21. jaanuaril esinesin Rootsi Raadioorkestriga — aktsent ikka Tubinal. Seekord oli kavas Tubina 1937.a. Toilas kirjutatatud Teine sümfoonia („Legendaarne"). Haruldane töö. Juba siis oli ta geniaalne. Millised emotsioonid, s.o. tundemaailm. Vormitunnetus, originaalne orkestratsioon. Värske, omapärane, mitte kellegi moodi.

Eduard Tubin

Kui asjatundmatud rootsi kriitikud räägivad Tubinast, siis otsivad nad Šostakovitši ja üldse vene muusika mõju. Minu meelest elasid umbes ühel ajal mitte 3, vaid 4 geeniust: Šostakovitš, Prokofjiev, Stravinski ja Tubin. Igal neist oli välja kujunenud oma muusikaline, ülimalt individuaalne keel, kuigi igaüks neist mõjus kuidagi teisesse. Kui esmakordselt esinesin Rootsi Raadioorkestriga, vist aastal 1978, siis oli mul kavas Tubina Viies sümfoonia. Sellest on säilinud väga hea lint ja võiboll, et firma „Caprice" teaks sellest plaadi, kuita oma raha-probleemidest üle saab. Igatahes on muusika-maailmale pikapeale selgeks saanud, et Tubin ei ole mitte üks Rootsis elunev tavaline helilooja, vaid parim, eliitgruppi kuuluv rootsi helilooja, kes on õnneks ka eestlane. Ega muidu Wilhelm Hansen, kuulus taani kirjastaja, ei hakkaks kõiki Tubina töid kirjastama. Loodan, et tuleb aeg, mil kõik tema sümfooniad on helisalvestatud ja maailm räägib ühest suurest leiust muusika-maailmas. See aktsioon on aga suurte raskustega seotud, ja just materiaalses osas. Kas kõik Läänes elunevad eestlased ei peaks andma oma panuse ja majandusliku abi ühe Eesti suurkuju tööde avaldamiseks!? Plaadifirma BIS on nõus ja huvitatud heliplaadistama kõiki tema sümfooniaid (Neljas ja Üheksas on juba valminud). Kuid kui ühe-mehe firma paneb ta kõik oma finantsid mängu, et toota oma plaate Saksamaal, maailma kõige kõrgema standardi järgi ning maksta oma esindajaile üle kogu maailma, et need teeksid suurt reklaami BISi firmale. Kuna orkestrite tasu on ühelt plaadilt üheksa kuni kümme tuhat dollarit, siis ei ole juttu mingist teenistusest. Selleks on Tubin veel liiga vähe tuntud. Kogu Tubina muusika mahuks viiele plaadile. Selleks on aga tarvis 50 000 dollarit. Välis-eestlaste püha kohus oleks korraldada igal maal, kus eluneb eestlasi, vastav aktsioon, kas korjanduste või muul viisil, ja see kiiresti käima panna. Nii aitame viia Tubina maailma suurte heliloojate esiritta ja võime olla uhked oma rahva suurele pojale. Minul oleks võimalus helisalvestusi kohe nii Göteborgis kui Šotimaal, samuti Rootsi Raadioorkestriga, käiku panna. Ja ärgu keegi arvaku, et võitlen omaenese sissetulekute huvides. Teeksin seda vaid puhtast entusiasmist ja suurest lugupidamisest oma rahva ning tema kunsti viimasest maailmatasemele. Rootsis elunevad Tubina pojad, kes on sellega kursis ja toetavad minu ettevõtet, on loonud juba vastava organisatsiooni: „Tubina Society", asukohaga Stokholmis.

Aadress: Rein & Saima Tubin, Järnvägsgatan 88, S-17235 Sundyberg, Sweden, tel. 08/287871 või 08/284935. Estival 83 juhtkond ja 15 Göteborgi eestlast andsid oma panuse ja igaüks maksis 1000 krooni, et Estivaliks välja tuua Tubina Neljanda sümfoonia plaat, Bergeni orkestriga. Plaat on saanud ülistava kriitika osaliseks muusika ajakirjades, kus muuhulgas öeldakse, et muusika-maailm on siiani maganud, et pole suutnud tundma õppida sellist geeniust kui Tubin. Ja tal on õigus. Riski heliplaadi väljatoomiseks võtsin lihtsalt enda peale, lootes et Esto '84 reageerib sellele. Minu arvates tuleks luua nii USA-s kui Kanadas sponsorite organisatsioon. Kas või mõne olemasoleva organisatsiooni juurde. See hoolitseks siis ka edaspidi eesti heliloojate töö salvestamiste eest. Mitte ainult Tubina, vaid samuti Pärdi ja mõne teise väljapaistva eesti helilooja loomingu osas.

Teen ettepaneku kõigile USA-s ja Kanadas poliitikaga ja kultuuriga tegelevatele inimestele ja asutustele astuda kontakti „Tubin Society'ga" Rootsis ja asutada selle filiaale mujal maailmas. Ja kiiresti. Rauad on tules ning dirigent ja orkestrid on valmis. Organisatsioonide, ürituste ja üksikisikute nimed, samuti sponsorite omad pannakse heliplaadile, tänades neid panuse eest eesti kultuurile.

Kallid kaasmaalased, võtke see omale südameasjaks.

NEEME JÄRVI

Rahvarõivaste valmistamise kursus algab!

Eelmiste aastate eeskujul toimub ka sel talvel Northern Secondary School'is, 851 Mt. Pleasant Rd. (tel. 589-4931) eesti rahvarõivaste valmistamise kursus. Kursusele registreerimine toimub 17. ja 18. sept. kell 6.00—9.00. Esimene töötund on kolmapäeval, 3. okt. kell 7.30—9.20, kus on samuti võimalik end registreerida. Kursust juhatab Endla Komi.

Loodame, et Esto '84 on äratanud suurema huvi ka noortes meie rahvarõivaste ja nende valmistamise vastu. On oluline, et nende valmistamisel rahvarõivas säilitaks oma omapära ja iseloomu. Ärgem esinegem puudulikus riietuses! Vanasõna ütleb: „Eesti naine ei läinud põlleta üle põranda ega tanuta üle tänava!" See peaks olema juhtlauseks ka meile!

Esto '84 ajal peetud Neljandal Ülemaailmsel Eesti Naiskongressil rõhutati eriti vajadust järelkasvu järele, kes peaks valvel olema, et ükski kultuuriparendi ala või tehnika ei kaoks unustusse. Kahetsusega nenditi, et praegu kodumaal moonutatakse rahvarõivaid artelljes ja neil annab tunduka õige materjali puudus.

Rahvarõivaste valmistamise kursus annab võimaluse ka nooremal põlvkonnal omandada meie esiemade tarkust nii tikkimise, pilutamise, võõkudumise ja õmblemise alal. Niisiis käed külge, et võiksime kanda oma esivanemate pärandit, eesti rahvarõivast, õigesti ja väärikalt!

E.K

Õiendus

Augustikuu „Meie Elu" nr. 32, IV Ülemaailmse Eesti Koolide Õpetajate Konverentsi ülevaate kirjutises „Meie tähtsam ülesanne on emakeele säilitamine", on märgitud USA-st osavõtjate arv 2. Olgu siinkohal märgitud, et USA-st viibis sel konverentsil 25 osavõtjat, nendest 14, kes õpetajatena rakendatud praegu eesti koolides.

EESTI KOOLIDE KESKUS USA-S

Pidutsemine on veninud pikale ja uneaeg jõuab kätte. Piskene Tara Horst Esto '84 avamisel Ontario Place'is.

Foto — Kaljo Lehela

OOTAMATULT LAHKUNUD UNUSTAMATA ARMAST ABIKAASAT, ISA JA VANAISA

ENDEL SCHONBERG'i

sündinud 11. augustil 1920 Tallinnas
surnud 7. septembril 1984 Torontos

mälestavad sügavas leinas

abikaasa SYLVIA
TOIVO perekonnaga
THOMAS abikaasaga

Sul mured, vaevad möödas
uus elu ootab eel
meil jätsid pisarad ja leina
siin maisel eluteel

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST VENDA

ENDEL SCHONBERG'i

mälestavad leinas

vend THEODOR perekonnaga Rootsis
õde MINDA perekonnaga Eestis

LAHKUS MEIE KESKELT ARMAS EMA JA TÄDI

AURELIE SOO

neiuna Saar
sündinud 15. oktoobril 1894 Järvamaal
surnud 5. septembril 1984 Torontos

leinavad sügavas kurbuses

HELVE
HILMA abikaasaga
UDO (teadmatuses)
VALLI
LILLE perekonnaga Eestis
VAIKE perekonnaga Eestis

Sul pikk ja rikkalik
elutee on selja taga
aeg puhata rahus —
nüüd võõramaa mullas maga.

ARMAST SUGULAST

ENDEL SCHONBERG'i

leinavad

HEINO KÄRTNA ja pojad
VALVE LUHAORG
tütar HELEN perekonnaga

ARMAST

AURELIE SOO'd

mälestavad leinas

ERIKA ja ELMAR RAAG

KALLIST ONUPOEGA JA SUGULAST

ENDEL SCHÖNBERG'i

mälestavad kurbuses

ASTA ja JÜRI KAIGAS
TIINA KAIGAS – POWLES perega

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

ARMAST SUURT-TÄDI

AURELIE SOO'd

mälestavad kurbuses

perekond: THOMAS
LINDA
PETER
WARREN KARLSON

ENDIST ETK KAASTEENISTUJAT

JULIUS OHSOLIN'i

mälestavad kurbuses

HELMI ja HEIKI EHASALU
AUGUST JAAGUMÄGI
VALLOT LINKVIST
IRENE ja BERNHARD LUIK
LEO OJA
LEIDA OOLU
OTTO ROOS
EVALD TIMUSK
EUGEN VELLESO

ARMAST SÕPRA

AURELIE SOO'd

mälestavad kurbuses
ja avaldavad kaastunnet perekonnale

HILJA AUN emaga
HELGI ja ENDEL SOOARU emaga

KAUAAEGSET UNUSTAMATA SÕPRA

AURELIE SOO'd

mälestavad kurbuses

LINDA ja RUDY ILVES

OMA ARMAST VILISTLAST

JULIUS OHSOLIN'i

sündinud 27. juunil 1912 Viljandis
surnud 30. augustil 1984 Torontos

mälestab sügavas leinas

KORPORATSIOON REVELIA

ARMAST AULIIGET

AURELIE SOO'd

mälestab kurbuses

TORONTO EESTI NAISSELTS

MÄLESTAME LUGUPEETUD

AURELIE SOO'd

Sügavaim kaastunne tütardele Hilmale ja Helvele

ERIKA ja RUUDI SOLOM
AINO ja JUHAN LOTT

ARMAST KORP. REVELIA VILISTLAST

JULIUS OHSOLIN'i

mälestab leinas

EESTI KORPORATSIOONIDE LIIT

MÄLESTAME LEINAS OMA KAUAAEGSET KAASTÖÖLIST

AURELIE SOO'd

„TRIINU"
TOIMETUS ja TALITUS

Lugupeetud ja armast pensionäride klubi asutajat ja esimese juhatuse sekretäri

AURELIE SOO'd

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

ARMAST EMAKEST

MA
sü

KAUAAE

J

Puhka rahus

KAUAAEGSET SÕPRA JA TUTTA

JOHANNES
sündinud 9. okto
surnud 1. septe

leinavad JADVIGA FEHE
VERNER ja REG
FERDINAND KA
ESTHER ja ALE
ELMAR KOMEN
ARVO LEHARI
EUGENIE MÜL
MELITTA OLK
JUANITA ja ISA
VIVIEN PIRK a
LUISE ja UNO
ENDEL REINAS
NIINA ja VÄIN
VALDUR REINS
VERA VILUMET
MIRIAM ja ASK

Avaldame südamlikku kaastunne
perega abikaasa ja isa

JOHANNES
surma pu

SUIKUS IGAVESELE UNELE ME

JOHANNE

mälestavad leina
VOLDE
ELMAR

ARMAST AKADEEMILIST ISA

JULIUS OH

mälestab le
ENN

ARMAST EMAKEST

MARIA VÄÄRSI't

sündinud 8. jaanuaril 1892 Tartumaal
surnud 26. augustil 1984 Tartus

mälestavad sügavas leinas

TÜTAR perega Eestis
POEG perega Torontos

PUHKA RAHUS PÄRAST PIKKA JA KANNATUSRIKAST VÕITLUST

HELI KENNEDY

neiuna Koppel
sündinud 4. septembril 1951 Torontos
surnud 31. augustil 1984 Torontos

Suures kurbuses abikaasa BRUCE
ISA ja EMA
õde LIIVI abikaasaga Torontos
tädid LINDA ja LAINE perekondadega Eestis
ANATOL Kalifornias

KALLIST VENNA- JA ONUTÜTART

HELI KENNEDY't

mälestavad leinas

onu HEINO abikaasaga
LORI abikaasaga
LANA abikaasaga

Mälestus Sinust ei unune

KAUAAEGSET ARMAST SÕPRA

JOHANNES LUUD'a

mälestavad kurbuses
HEINO ja EMILIE ARRO
LEA ja KALJU VÄHI
LIIA ja JAAN SUTT
JÜRI SUTT perekonnaga
HJALMAR KULD perekonnaga
ALIIDE LOODUS
JULIA ja LEONHARD AIDAMETS

Puhka rahus

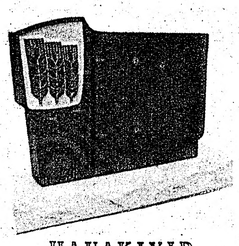

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVOTT KOKKULEPPEL

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12.00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

KAUAAEGSET SÕPRA JA TUTTAVAT

JOHANNES LUUD'a

sündinud 9. oktoobril 1900
surnud 1. septembril 1984

leinavad JADVIGA FEHER perekonnaga Kalifornias
VERNER ja REGINA HEINAR
FERDINAND KALJUSTE perekonnaga
ESTHER ja ALEX KALKIS
ELMAR KOMENDANT perekonnaga
ARVO LEHARI
EUGENIE MÜLLER perekonnaga Saksamaal
MELITTA OLKOWSKI perekonnaga USA-s
JUANITA ja ISAAC PFAFF
VIVIEN PIRK abikaasaga
LUISE ja UNO PÕLD
ENDEL REINAS perekonnaga
NIINA ja VÄINO REINSALU
VALDUR REINSALU perekonnaga
VERA VILUMETS
MIRIAM ja ASKOLD VASNI

LAHKUS IGAVESELE UNELE

JOHANNES LUUD

Kurbuses mälestavad kauaaegset sõpra

MARE ALAVER
SUSANNE ja JOHANNES KOLGA
SELMA ja MEINHARD PÕLDMA
MAIMU PURJE
LY ja REIN RANNALA
HELGA ROMAN
ENDLA ja WALTER SCHÄER
MAIMU VARIK

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ◊ 489-8002

Avaldame südamlikku kaastunnet pr. Luud'ile ja Reinule perega abikaasa ja isa

JOHANNES LUUD'i

surma puhul

MADLI ja AVO KITTASK
ANNE ja ANTS SAKS
KADRI ja NEAL SANDY
VAIKE KITTASK
HELMI TAMME

ARMAST

JOHANNES LUUD'a

mälestavad kurbuses

TONY ja SELMA HOGG
MARTIN ja TIINA OTEMA
ROB ja LEA BYERS

Meie Elu
ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Poko's Meat Products äris ... 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place ..... 5463 Yonge St. Willowdale
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

LUGUPEETUD ÜHINGU LIIGET

JOHANNES LUUD'a

mälestab

ÜHING EESTI SUVEKODUD JÕEKÄÄRUL

SUIKUS IGAVESELE UNELE MEIE SUGULANE JA SÕBER

JOHANNES LUUD

mälestavad leinas

VOLDEMAR HANIKAT abikaasaga
ELMAR ja URSULA HANIKAT

ÜHINGU LIIGET

JOHANNES LUUD'a

mälestab

SAARLASTE ÜHING TORONTOS

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

ARMAST AKADEEMILIST ISA

JULIUS OHSOLIN'i

mälestab leinas

ENN SAUMETS perekonnaga

Südamlik tänu kõigile, kes minu armsa abikaasa

JOANN SAARNIIT'u

lahkumise puhul mulle kaasa tundsid minu leinas, isiklikult, lehekuulutuste kaudu, lilledega ja leinateenistusest osa võtmisega. Tänu Korp! Reveliale, Võitlejate Ühingule, õpetajatele, solistidele ja organistidele.

LINDA SAARNIIT

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
317 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

SURNUAIAPÜHA 16. septembril: kell 2 päeval York kalmistul, õp. A. Taul, kell 4 p.l. Mt. Pleasant kalmistul. Teenib õp. E. Heinsoo.

KODUMAALT LAHKUMISE 40. AASTAPÄEVA tähistamise jumalateenistus pühapäeval, 23. septembril kell 11 hommikul. Külalisena laulab „Estonia" koor dr. R. Toi juhatusel.

PIIBLITUND kell 10 hommikul üleval suures ruumis. Kõik kutsutud!

23. septemnbril alustab tegevust pühapäevakool (4–11 aastased), juh. Maimu Käärmann; ja leerieelsete rühm (12–16 a.), juh. Inge Tork.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kl. 9.30 hommikul. Ingliskeelne pühapäevakool alustab tegevust 23. septembril jumalateenistusega samaaegselt. Juhatab Elva Palo.

LEERIÕPETUS algab 21. oktoobril — registreerida kantseleis või õpetajatele. Õpetus toimub kahes grupis, ingliskeelne grupp eraldi.

NAISRING alustab tegevusega kolmapäeval, 19. septembril kell 2 päeval naisringi ruumis. Uued liikmed südamest teretulnud!

CANTATE DOMINO proovid algavad kolmapäeval, 26. septembril kell 7.30 õhtul all suures saalis. Juhatab dr. Roman Toi.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID neljapäeva õhtuti kl. 6—8; kolmapäeva hommikuti kl. 9.30 kuni 12 päeval.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti kl. 10.00—18.00 ja neljapäeviti kl. 12.00—15.00.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 16. sept. kell 11.00 hom. kodumaalt lahkumist tähistav JUMALATEENISTUS. Solistina alt Irene Loosberg.

Pühapäeval, 23. sept. kell 4.00 p.l. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 30. sept. kell 11.00 h. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 7. okt. kell 11.00 h. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Ingliskeelne jumalateenistus kell 1.00 p.l.

Koguduse SEGAKOORI harjutused igal esmaspäeval kell 7.00 õ. kiriku saalis.

Koguduse KÄSITÖÖRINGI esimene kokkutulek teisipäeval, 25. sept. kell 11.00 h. kiriku saalis. Kõik käsitöö huvilised teretulnud.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis teisipäeviti kella 6.00—8.00 õ. ja neljapäeviti kella 2.00—8.00 õ. Kiriku kanselei on avatud neljapäeviti kella 10.00—8.00 õ.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853

Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.

Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 16. septembril kell 1.30.

Sept.kuu teine teenistus on pühapäeval, 30. sept. samuti kell 1.30.

Lõikuse tänupüha JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 7. okt. kell 3 p.l. armulauaga. Laulab koguduse nais-ansambel. Järgneb lõikuse tänupüha koosviibimine kiriku saalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 16. septembril kell 11 hm. JUMALATEENISTUS. Teenivad A. Turve ja A. Ehasoo. Laulu-ettekanded.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 16. sept. kell 11.00 h. KALMISTUPÜHA JUMALATEENISTUS Mt. Pleasant kalmistul sektor #36. Laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel. Laululehed.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Harry ja Jackie Leesment Austraaliast külastavad kogudust 8.–16. septembrini. Jumalateenistused ja koosolekud on järgnevalt:

Reedel, 14. septembril kell 7.30 õhtul algab seminar ainel „KOGUDUSE KASV". Aine hõlmab nii isiklikku kui koguduse üldist kasvu ja vaimulikku arenemist.

Laupäeval, 15. septembril kell 10 e.l.—12 ja 1 p.l.—4 „KOGUDUSE KASV". Õpetab Harry Leesment. Ühislõuna kell 12 l. Kell 7.30 õhtul EVANGEELIUMI KUULUTUS. Kõneleb Harry Leesment.

Pühapäeval, 16. septembril kell 3 p.l.JUMALATEENISTUS. Kõneleb Harry Leesment. Laulab naistrio. Kell 6.30 õhtul ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Jackie ja Harry Leesment.

Kolmapäeval, 19. septembril kell 7.30 õ. PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPAEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 16. sept. kell 11.00 h. JUMALATEENISTUS ja pühapäevakooli algus. Kõneleb külalisena H. Leesment Austraaliast. Kell 6.00 õ. külaliskõneleja ja valguspildid konverentsilt.

INGA KORJUS, A.R.C.T. — KLAVER
A.R.C.T. — OREL
MUUSIKATUNNID
41 Cedarcrest Blvd. Toronto, (East York) Ont. M4B 2P1
Tel.: 752-0933
425-0742

KAUAAEGSET ARMAST PEREKONNASÕPRA JA KALLIST RISTIEMA

AURELIE SOO'd

mälestavad leinas

HILDA LINDPERE
HELJO WOMPA perega

LUGUPEETUD SELTSI LIIGET

AURELIE SOO'd

mälestab kurbuses

TORONTO EESTI SELTS

MÄLESTAME LEINAS KAUAAEGSET HEAD SÕPRA

VIKTOR REILJAN'i

sündinud 26. augustil 1907 Võrumaal
surnud 9. septembril 1984 Thunder Bay's

ja avaldame sügavat kaastunnet abikaasa Ainole

ADELE GILBERT
ANNE ja TOIVO lastega

Puhka rahus

ARMAST

AURELIE SOO'd

mälestab kurbuses

EHATARE PERE

ARMAST ABIKAASAT

ELLA SIENKIEWICZ'it

10-ndal surma aastapäeval

mälestab kurbuses

JOSEPH

MÄLESTAME LEINAS

HULDA LANG'i

ja avaldame kaastunnet tütre Ainole perekonnaga

ARTHUR ja MARGARET ALE

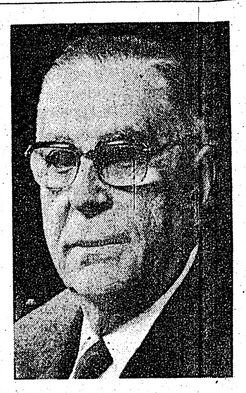

Karikaturist Otto Mamberg surnud

STOKHOLM — Karikaturist Otto Mamberg — varises neljapäeval, 23. augusti pärastlõunal allmaaraudteega sõites kokku ja suri. Teda oli tabanud südamerabandus.

Ta tähistas alles 16. veebruaril oma 80-ndat sünnipäeva, äsja ilmus Arnold Keka vesteraamat „Marjamaale", kus Otto Mamberg on kaasautoriks karikaturistina ja kus silma paistab tema „gorilikult" puhas joon ja erakordne portreteerimisvõime.

Leinateateid

Louise Speek suri 20. juulil Lidingöl. Ta oli sünd. 26. juunil 1891 Järvamaal.

Jutta Anderson, nejuna Kurrikoff, suri 16. juunil Fort Lees USA-s. Ta oli sünd. 11. nov. 1902 Penujal.

Ants Kaljo suri 24. mail Thirlmere is Austraalias. Ta oli sünd. 7. veebr. 1897 Viljandimaal.

Harry Ankru sai 5. juulil G Geislingenis , Lääne-Saksamaal , surma liiklusõnnetuse tagajärjel. Ta istus väikese veoauto juhi kõrval ja neile sõitis otsa teine auto. Harry Ankru oli 29-aastane.

SUURTE KOGEMUSTEGA EUROOPA RÄTSEP
õmbleb
KVALITEET-MATERJALIST
naistele ja meestele
KOSTÜÜMID ● MANTLID
● ÜLIKONNAD
OLD MILL TAILORS
7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) Toronto, Ont. M6S 4E4
Tel. 416/769-9535
Rudi H. Schneider

KALEV-ESTIENNE vajab abiõpetajaid
Vajalik „Coaching Certification", võib olla ka kehakasvatuse fakulteedi õpilane. Informatsiooniks helistada 889-7889

LAHKUS SELTSILIIGE

GEORG UMB

mälestab

HIIDLASTE SELTS

JURISTID

ENN KUUSKNE
B.M., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
1 First Canadian Place, Ste 3450
Kontoris — **363-0073**
Kodus — **360-8776**
Mitmekülgne praktika

MÜÜGID

MÜÜA
Muskokas suvila, kabiin, paat ja mootor. Mööbel. Laius 200'. Telefon 284-0465

TÄNUAVALDUS

Minu 80-a. sünnipäevaks saabus tervituskirju sõpradelt, eesti organisatsioonidelt, eriti skaudi- ja gaidi keskustelt kõikjalt üle ootuste rohkesti. Siinkohal palun vastu võtta minu ja mu pere tõsine ja siiras tänu kõigile, eriti skaudi- ja gaidikeskustele ja eesti keksete organisatsioonide esindajatele.

HERBERT MICHELSON

„MEIE ELU' 'talituses on müügil kõik paguluses ilmunud ilukirjandus ja suures valikus heliplaadid.

KUHU MINNA?

● **Kuni 30. sept. Hardy Krug-Bunn'i fotonäitus Lemos Galeria's, 401 King St. E.**

● **Neljap., 20. sept. Pensionäride Klubi koosviibimine kl. 2 p. Eesti Majas.**

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI LIIGET

TIINA TAMM'e

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

ARMAST VILISTLAST

HEINRICH BERGMANN'i

sündinud 17. detsembril 1913 Tallinnas
surnud 23. augustil 1984 Farsta, Rootsis

mälestab leinas

KORP! VIRONIA

Südamlik kaastunne kauaaegsele pühapäevakooli õpetajale ja nõukogu liikmele ADELAIDE KRIISA'le abikaasa surma puhul.

EELK Peetri Koguduse Õpetajad NÕUKOGU ja PÜHAPÄEVAKOOL

Washingtonis tähistatakse Mart Nikluse 50 a. sünnipäeva

Enne Estot kutsus Mari Ann Rikken kokku koosoleku Rockville, Marylandis asuvas Ühenenud Balti Komitee ruumides. Koosoleku eesmärk oli väljatöötada plaan Mart Nikluse 50 a. sünnipäeva tähistamiseks Ühendriikide pealinnas — mis oleks kõige effektiivsem.

Koosolekust osavõtjad olid Matti Kõiva, Henno Parks, Marju Parming, Maria Pedak-Kari ja Mari Ann Rikken, kes koosolekut juhatas. Otsustati läbiviia neljaosalise projekti ise, ja et Washingtoni Eesti Selts korraldab eraldi kava kohaliku eestlaskonnale. Esiteks pöörduda kõigi 535 USA kongressi liikmete poole palvega, et iga üks neist saadab isikliku sünnipäeva tervituse vanglas olevale Mart Niklusele. Teiseks, luua suur sünnipäeva tervituskaart („birthday scroll") ja organiseerida kõikide kongressiliikmete allkiri sellele. Kolmandaks, USA Kapitooli treppidel esitada ühistervitus ameerika meediale koos vastava kavaga. Neljandaks, toimetada tervitus Mart Niklusele kas Vene saatkonna kaudu või muul teel. On trükitud sünnipäevakaartid ja Mart Niklusele aadresseeritud ümbrikud. Täiendavaks informatsiooniks kongressi liikmetele on Mart Nikluse elulugu, konsul Ernst Jaaksoni üleskutse ja kaaskiri, mis aktsiooni selgitab. Need on kongressiliikmetele postitatud. ERKÜ toetas $500.00 annetusega projekti.

Suure sünnipäevatervituse kongressi liikmetele allakirjutamiseks valmistas Lilian Esop,kasutades selleks kalligraafiat. Tekst on järgmine: „Dear Mart Niklus: Our thoughts and best wishes are with you on your 50th birthday. We salute you for the courage with which you spoken up for Estonian national rights and the dedication you have shown to the cause of human rights throughout the Soviet Union. Your imprisonment, which violates numerous international agreements to which the Soviet Union is signatory, is a grave injustice. We fervently hope that the year ahead will bring you better health and freedom."

Kongressiliikmed Brian Donnely (D, MA) ja Donald Ritter (R, PA) on saatnud välja üleskutse oma kolleegidele, et nemad kirjutaks ühistervitusele alla.

Kapitooli treppidel on sünnipäevatervituse esitamine ja selle kava ettenähtud neljapäeval,20. septembril kell 1 p.l. On loota, et sellest isiklikult osa võtavad paljud kongressi liikmed. Washingtoni Eesti Seltsi kava on ettenähtud 23.septembriks, McLean, Virginias.

M. P-k